Бани одам аъзои якдигаранд!

Овози тоҷик

آواز تاجيك

Рӯзнома аз соли 1924 мебарояд

Номҳои пешинаи рӯзнома: «Овози тоҷики камбағал» (соли 1924), «Овози тоҷик» (солҳои 1924-1931), «Ҳақиқати Ӯзбекистон» (солҳои 1931-1940), «Ӯзбекистони сурх» (солҳои 1950-1964), «Ҳақиқати Ӯзбекистон» (солҳои 1964-1991).

РӮЗНОМАИ ОЛИЙ МАҶЛИС ВА ДЕВОНИ ВАЗИРОНИ ҶУМҲУРИЯТИ ӮЗБЕКИСТОН

2 ноябри соли 2002. Шанбе № 85 (12827)

Дар фурӯш нархи озод. Рӯзнома соати 16.30 имзо гардид.

Пазирой дар қароргоҳи Оқсарой

30 октябр Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Ислом Каримов дар қароргоҳи Оқсарой раиси амалкунандаи Ташкилоти амнияту ҳамкории Аврупо (ТАҲА), вазири корҳои хориҷӣ ва оид ба корҳои ҷамъияти португалии хориҷии Ҷумҳурияти Португалия Антонио Мартинш да Крушро пазируфт.

— Дар солҳои охир, хусусан баъд аз он ки ҷомеаи ҷаҳонӣ бар зидди терроризми байналхалқӣ муборизаи умумиро сар кард, ҳамкории байни Ӯзбекистон ва ТАҲА боз ҳам фаъолтар шуд, — гуфт сарвари давлатамон. — Зеро баъд аз воқеаҳои 11 сентябри соли 2001 дар сайёра вазъият тамоман тағйир ёфт. Ҷомеаи байналхалқӣ зарурати муттаҳид намудани қувваҳоро бар зидди терроризм дарк кард.

Аз солҳои аввали истиқлолият Ӯзбекистон бо ТАҲА ва дигар ташкилотҳои байналхалқӣ самарабахш ҳамкорӣ мекунад. 26 феврали соли 1992 мамлакатамон аъзои ташкилоти мазкур шуд. Қайд кардан ҷоиз аст, ки ин барои таҳкими минбаъдаи истиқлолиятамон, ҳамгароии Ӯзбекистон дар ҷомеаи ҷаҳонӣ воситаи муҳим шуда хизмат мекунад.

Дар соли 1994 дар назди ТАҲА намояндагии мамлакатамон ба кор сар кард. Дар тадбирҳо дар доираи ТАҲА фаъолона иштирок кардани Ӯзбекистон дар миқёси байналхалқӣ ҷонибдорӣ карда шудани саъю кӯшишамонро оид ба таҳкими амнияти миллӣ ва байналхалқӣ таъмин мекунад.

Дар соли 1995 дар пойтахтамон бюрои ТАҲА оид ба равобит бо мамлакатҳои Осиёи Марказӣ кушода шуд. Аз ҳамон давра ба мамлакатамон мунтазам ҳайати вакилони ТАҲА ташриф меоранд. Ин ташрифҳо аз баланд шудани эътибори ташкилотҳо ба минтақаи Осиёи Марказӣ, хусусан Ӯзбекистон далолат медиҳад.

Дар мулоқот дар қароргоҳи Оқсарой аз рӯи масъалаҳои таъмини амният дар ҷаҳон ва минтақаамон, васеъ гардондани ҳамкорӣ, мубориза бар зидди терроризми байналхалқӣ, нашъаҷаллобӣ, инчунин ҷанбаъҳое, ки ҷонибҳо мароқ зоҳир мекунанд, мубодилаи афкор ба амал омад.

Ба Ӯзбекистон аз мамлакатҳои Иттиҳоди Аврупо бисёр ҳайати вакилони бонуфуз омаданд. Вале то ҳол ягон вазири молия ташриф наоварда буд. Вазири молияи Шоҳигарии Белгия Диде Рейндерс дар мамлакатамон меҳмон аст. Дар он даврахое, ки ӯ раиси Шӯрои Вазирони молияи Иттиҳоди Аврупо буд, ба муомилот еврои накд бароварда шуда буд. Ба ҳамин муносибат дар доираҳои молиявӣ ва расмии Аврупо Д.Рейндерс обрӯву эътибори алоҳида дорад.

Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Ислом Каримов 31 октябр дар қароргоҳи Оқсарой меҳмонро пазируфт.

—Ташрифи шумо аз он далолат медиҳад, ки дар Белгия хоҳиши инкишоф додани ҳамкорӣ бо Ӯзбекистон бузург аст,—гуфт роҳбари мамлакатамон ҳангоми мулоқот.—Барои Ӯзбекистон рушди ҳамаҷонибаи муносибатҳо бо Белгия—аъзои Иттиҳоди Аврупо, яке аз вазифаҳои устувор ба ҳисоб меравад.

Вазири молияи Белгия хабар дод, ки ба мақсади ҷонибдории молиявии Ӯзбекистон мамлакати вай дар ба амал баровардани Барномаи миллии тайёркунии кадрҳо, вомҳои имтиёзнок ва грантҳо ҷудо карданист, муассисаҳои ҳифзи сиҳҳатро бо таҷҳизоти замонавӣ ҷиҳозониданист, дар дигар муаммоҳои иҷтимоӣ иштирок карданист.

Қайд кардан ҷоиз аст, ки то ҳол байни ду давлат як қатор ҳуҷҷатҳои ба рушди ҳамкорӣ дар соҳаи сиёсат, иқтисод ва дигар соҳаҳо нигарондашуда ба имзо расиданд. Аз рӯи маълумотҳо ҳоло боз се ҳуҷҷат тайёр карда мешавад. Дар доираи ташрифи вазири молияи Белгия ба имзо гузоштани созишнома дар бораи ҳамкорӣ дар соҳаи гумрук пешбинӣ шудааст.

Ҳамкории тарафайни Ӯзбекистону Белгия дар соҳаҳои илм, таълим, фарҳанг, корҳои бонкӣ ва дигар соҳаҳо мунтазам инкишоф меёбад. Президент Ислом Каримов қайд намуд, ки созишнома дар бораи шарикӣ ва ҳамкории байни Ӯзбекистон ва Иттиҳоди Аврупо, ки соли 1996 дар Флоренсия (Италия) ба имзо расидааст, хусусан дар Белгия фаъолона ба амал бароварда мешавад.

Равобити иқтисодиро бигирем, ҳаҷми гардиши мол дар соли гузашта 79,9, дар нимаи якуми соли ҷорӣ бошад, 31,8 миллион доллари ИМА-ро ташкил дод. Дар мамлакатамон зиёда аз даҳ корхонаҳои муштараки Ӯзбекистону Белгия фаъолият доранд. Инчунин равобити байни пойтахтамон ва шаҳри Кортрейк, ки Тошканд дар соли 1989 бародаршаҳр шудааст, бошиддат ривоҷ меёбад. Дар соли 2000 дар шаҳри мазкури Белгия ёдгории Абӯалӣ Ибни Сино гузошта шуд.

Дар рафти мулоқотҳо дар қароргоҳи Оқсарой вазъи имрӯзаи муносибатҳои Ӯзбекистону Белгия баррасӣ шуданд, оид ба масъалаҳои минбаъда васеъ гардондан ва рушди ҳамкорӣ мубодилаи афкор ба амал омад.

(ӮзА).

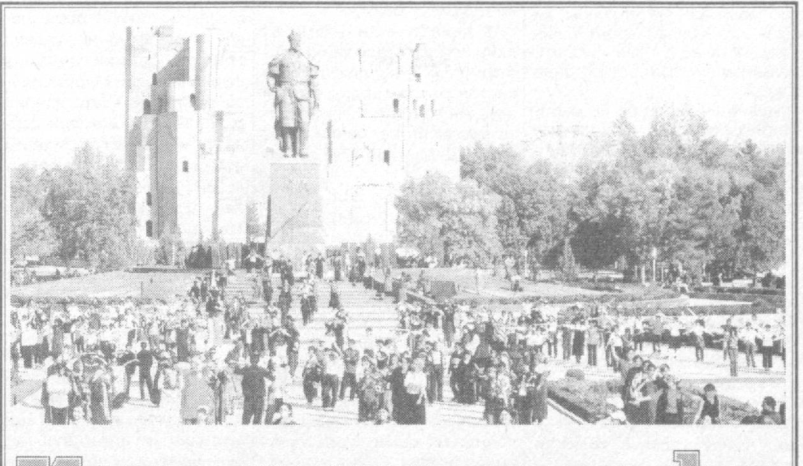

Иди пуршарафи Кеши қадима

«Замини Шаҳрисабзи қадима муқаддас аст. Дар ин диёр бисёр арбобони номдори фарҳанги ҷаҳонӣ ба камол расидаанд».

Ислом КАРИМОВ.

Дар ин рӯзҳои тирамоҳ Шаҳрисабз ҳусни тозае ба бар кардааст. Дар арафаи иди бузург табиат ба вай либоси ҷаззоби арғувонӣ пӯшондааст.

Ин шаҳри қадимаву хушсохтро дӯст медорам: вай дар ҳақиқат аз дурдонаҳои зеботарини Шарқ аст. Дар ҳама даврy замонҳо вай дар Роҳи бузурги абрешим саҳмгир буд, дар барқарорсозии тамаддуни ҷаҳонӣ мавқеи беназир дошт.

Боиси хушнудист, ки инро ташкилоти хайрхоҳи бонуфузи ҷаҳон—ЮНЕСКО эътироф кард. Бо қарори вай Шаҳрисабз ба рӯйхати мероси ҷаҳонӣ дароварда шуд, дирӯз якуми ноябр дар ин ҷо 2700-солагии ҷашни шаҳр васеъ қайд карда шуд. Бешак, баробари ба ин мақоми фахрӣ соҳиб шудан теъдоди сайёҳон боз ҳам афзун мегардад. Ба хазинаамон бештар асъор меафтад. Вале аз ин ҳам муҳимтараш дигар аст — меҳмонон дар бораи дигаргунсозиҳои мусбии дар ёздаҳ соли охир дар мамлакатамон ба амал омада хабардор мешаванд.

Дар ҳақиқат, дар Шаҳрисабз—яке аз гаҳвораҳои тамаддуни бани одам — чизи тааҷҷубангез ҳаст. Имрӯз дар ин шаҳри аҷиби сабз, ки ба номаш мувофиқат мекунад, рӯҳи меҳмоннавозӣ, эҳтиром ба торихи пуршараф ҳукмфармост. Зеро одилона ва оқилона гуфтаанд: халқе ки гузаштаашро эҳтиром намекунад, оянда надорад.

...Дар манзари баргҳои заррин намуди Оқсарой касро мафтун месозад. Ин қасри мӯҳташам — аз таъмироти дӯстдоштаи Амир Темур буд. Як вақтҳо дар пештоқи вай суханони пайғамбарона сабт шуда буд: «Агар ба иқтидору қудрати мо имон овардан бихоҳӣ, ба биноҳои мӯҳташам назар афкан!»

Саҳифаҳои пуршарафи торихи Шаҳрисабз бо номи Амир Темури бузург марбут аст. Ӯ ин шаҳрро фарзандвор бо назокати хосе дӯст медошт, бо он фахр мекард. Соҳибқирон дар ҳамин атроф, дар деҳаи Ҳоҷи-Илғар ба дунё омадааст. Бачагии Темур дар ин ҷо гузаштааст, ӯ дар ин ҷо бисёр илмҳову санъати ҳарбиро азбар кард, маҳз дар ҳамин ҷо характери ҳукмдори озодидӯст, лашкаркаши бемисл ташаккул ёфт, ки шиори вай: «Қудрат дар адл!» гардид. Кори бузургашро маҳз аз ҳамин ҷо оғоз намудааст. Хонигариҳои хурд-хурдро ба як давлати тавоно муттаҳид сохт.

Аз юришҳо ба Кеш, ки он вақт шаҳр чунин ном дошт,—ҳунармандону муҳандисони беҳтарин, мутафаккирону олимон, шоирону устоёни халқиро меовард. Ин киштаҳо самараи хуб дод: мақбараю масҷид, мадрасаву растаҳои савдои бо амри ӯ сохташуда назарҳоро мерабоянд.

Ҳамчун ибрат ба наслҳои оянда ӯ ёдгориҳои азими таърихию бадеӣ, чун шоҳасари муҳандисӣ ба мерос гузошт. Инак, дар ҳамон қасри Оқсарой фавворахо ҷило медиҳанд,—аз қуллаҳои кӯҳи Ҳисор оби мусаффо ҷорӣ мешавад, яъне ҳанӯз дар ҳамон даврҳо қубури обрасонӣ сохта будаанд.

Темур талафоти зиёд дид. Дар бистсолагиаш фарзанди нахустини дӯстдоштааш—Ҷаҳонгир ба таври фоҷиавӣ ҳалок мешавад. Ин талафот чунин таскиннопазир буд, ки баъд аз фавти ӯ Темур ягон маротиба, ҳатто дар лаҳзаҳои музаффариятҳои барҷаста ҳам табассум накард...

Ҷаҳонгирро дар Кеш дафн карда буданд. Дере нагузашта устоёни хоразмӣ дар болои қабри ӯ мақбараи боҳашамати «Дорусаодат»-ро месозанд. Ривоят мекунанд, ки дар шафати ин қабр Темур дарахтони чинор шинондааст ва имрӯз онҳо бо салобату ҳашаматашон одамонро моту маҳбут месозанд.

Дар ин бора Президент Ислом Каримов самимона қайд намуд: ҳар боре ки дар назди мақбараи Ҷаҳонгир Мирзо, дар шафати масҷиди Ҳазрат Имом қарор мегирад, ба чинорҳои азим назар меафканад, фикре ба сар меояд, ки ин зумра дарахтони чандасрина танҳо дар замини муқаддас мерӯянд. Агар ин замин муқаддас намебуд, ин чинорҳои намидӯст кайҳо хушк мешуданд. Онҳоро қувваҳои илоҳӣ нигоҳ медоранд, то ки аз он насли оянда баҳра бардоранд.

...Ва чун асрҳои пешина, дар даврони мо, баробари истиқлолиятро ба даст овардани ҷумҳурӣ шаҳр умри дуюм гирифт. Дар майдони марказии вай портрети боҳашамати барҷастаи Темур—эҳтироми арзанда ба гузаштаи бузургамон ба тезӣ қомат афрохт.

Дар арафаи ид бисёр ёдгориҳо таъмир шуданд. Бисёр биноҳои нав арзи вуҷуд намуданд, кӯчаҳо тағйир ёфтанд. Хурду калон ба ҳашари умумихалқӣ баромада, ҷӯйҳоро тоза карданд, корҳои зиёди кабудизоркуниро ба амал баровbooарданд.

Ҷашни пуршарафи Кеши қадима иди бошукӯҳе хоҳад шуд.

Рустам ШАГАЕВ,
мухбири ӮзА.

Оила — тахти ҳимояи ҷамъият ва давлат

Маҷлиси Комиссия оид ба муаммоҳои оила ва бонувони Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ӯзбекистон ба амал омад.

Дар ин маҷлис, ки раиси комиссияи мазкур Ш. Салимова бурд, рафти иҷрои ҳуҷҷатҳои меъёрии ба ақди никоҳ алоқаманд, Кодекси оилаи Ҷумҳурияти Ӯзбекистон (банди дуюм) баррасӣ шуданд.

Чи хеле ки дар маҷлис қайд шуд, аз солҳои аввали истиқлолият эътибор ба таҳкими оила дар мамлакатамон ба сатҳи сиёсати давлатӣ бардошта шуд.

Таъкид шуд, ки дар вилояти Сирдарё оид ба таъмини риояи меъёрҳои ақди никоҳ мувофиқи Кодекси оила корҳои муайян ба амал бароварда мешавад.Аз ҷумла, мақомоти ба қайдгирии ҳуҷҷатҳои ҳолати шаҳрвандӣ дар вилоят мувофиқи ҳуҷҷатҳои қонунгузорӣ фаъолият доранд.

Ҳокимияти вилоят оид ба таъмини иҷрои қарори Девони Вазирон «Дар бораи тадбирҳои иловагӣ оиди таҳкими сиҳҳатии бонувону насли наврас», ки 25 январи соли ҷорӣ қабул шудааст, тадбирҳои муайян таҳия намуд. Дар асоси ин дар назди ҳокимияти вилоят оид ба масъалаҳои тарбияи авлоди солим, баланд бардоштани дараҷаи маданияти тиббии занону оила комиссияи доимоамалкунанда кор мекунад.

Баробари ин ба зарурати ислоҳ кардани камбудиву хатоҳои дар ба ҳаёт татбиқ кардани қонуни мазкур роҳ додашуда, эътибори ҷиддӣ доданд. Дар маҷлис ҷонишини Нахуствазири Ҷумҳурияти Ӯзбекистон, раиси кумитаи занон Д. Ғуломова иштирок кард.

(Ӯза).

Вохӯриҳои дӯстона дар соҳили Дунай

Торихи ҳозираи Венгрия аз садаи X оғоз меёбад. Аҷдодони венгерҳо дар ҳамон даврҳо дар заминҳои серҳосили доманаи кӯҳҳои Карпат, ҳудуди дарёҳои сероб, олами ҳайвоноту набототи ранг ба рангу бой маскан гирифтаанд. Аз торих маълум аст, ки онҳо ба Аврупо аз ҳудуди заминҳои ба мо наздик рафтаанд, халқҳоямон ба андозае якдигарро хешу табор мепиндоранд.

Дар рафти вохӯрии аввалини президентҳо Ференс Мадл комёбиҳои Ӯзбекистонро эътироф намуда, дар бораи умумияти торихии халқҳоямон истода гузашт. Дар рафти мулоқотҳои минбаъда Ислом Каримов гуфт, ки калимаи «чӯпон» дар ҳар ду забон як хел садо медиҳад ва «луғати калимаҳои умумӣ» зиёд аст. Инчунин мо, журналистон, дар рафти равшан намудани ташриф ҳангоми мулоқот бо одамоне, ки дар Тошканд дида ба дунё кушода ба воя расидаанду бо тақозои тақдир ба Венгрия омадаанд, исботи инро ба осонӣ ёфтем. Мисоли оддӣ: дар Венгрия ҳам калимаи «она» (модар) будааст. Ин калима маънои муқаддаси мо мефаҳмидагиро ифода мекунад.

Агар ба моҳияти вай назар афканем, риштаҳои хешутаборӣ чӣ хел наздик набошанд, мамлакатҳо дар амал ҳамкорӣ накунанд, муносибатҳои савдою иқтисодӣ, ки асоси муносибатҳои байни давлатҳо мебошанд, ривоҷ наёбанд, ин хел наздикиҳо дар оянда мавҳум шуда мемонанд.

Дар рафти мулоқоти Ислом Каримов бо роҳбарони Венгрия Ференс Мадл, Раиси парлумон Каталин Сили, нахуствазир Петер Меддеши ва дигар шахсони расмӣ, тадбиргарон қайд шуд, ки ҳамкорӣ дар соҳаи сиёсат мувофиқи талаботи давр ривоҷ меёбад. Вале ҳаҷми равобити савдою иқтисодӣ ҳар ду тарафро ҳам қонеъ намегардонад. Ӯзбекистон ва Венгрия дар доираи СММ, ТАҲА барин ташкилотҳои байналхалқӣ ва дигар сохторҳои минтақавиву байналхалқӣ дар ҳамфикрӣ кор мебаранд. Инчунин мамлакатҳоямон дар доираи барномаи НАТО «Шарикӣ баҳри осоиш» ва Шӯрои шарикии Евроатлантика якҷоя амал мекунанд. Ӯзбекистон саъю кӯшиши Венгрияро оид ба дохил шудан ба Иттиҳоди Аврупо ҷонибдорӣ мекунад ва аз самарабахшии вай қаноатбахш буданашро пинҳон намекунад. Умуман Ӯзбекистон дигаргунсозиҳои сиёсӣ ва иқтисодии дар Венгрия ба амал омадаистодаро бо диққат мушоҳида мекунад ва комёбиҳои ин мамлакатро маъқул медонад.

Венгрия ҳам Ӯзбекистонро дар соҳаи сиёсӣ ҳаматарафа ҷонибдорӣ мекунад. Ба қарори торихии роҳбари Ӯзбекистон Ислом Каримов оид ба ҷонибдории коалитсияи байналхалқии зиддитеррористӣ баъд аз воқеаҳои фоҷиаовари 11 сентябри соли 2001 дар қатори бисёр мамлакатҳо Венгрия ҳам муносиб баҳо додааст. Президент Ференс Мадл алоҳида қайд намуд, ки саҳми Ӯзбекистонро дар коалитсияи мазкур баланд қадр мекунад. Умуман Венгрия ба ислоҳотҳо дар Ӯзбекистон, ташаббусҳо ва саъю кӯшишҳо дар роҳи таҳкими устувории минтақавӣ ва ҷаҳонӣ баҳои баланд медиҳад.

Муносибатҳои иқтисодӣ — соҳаи мураккаб аст, ки эътибори зарурирo тақозо мекунад. Кушоду равшан эътироф бояд намуд, ки ҳаҷми равобити савдою иқтисодии байни мамлакатҳоямон вақтҳои охир хеле паст шудааст. Аз рӯи маълумотҳои ҷониби Венгрия соли гузашта ин нишондиҳанда ҳамагӣ 14-15 миллион доллари ИМА-ро ташкил дод. Аз рӯи фикри Президент Ислом Каримов инро қисман бо давраи гузариш, дигаргунсозиҳои шиддатноки саноат ва хоҷагии халқ эъзоҳ додан мумкин. Баробари ин соҳаҳое, ки ҳамкории самарабахшро интизоранд, набудани ҳамкориро бо омилҳои дар боло зикршуда «сафед» намекунанд, кам нестанд. Омили асосие, ки ба суст шудани рушди муносибатҳои савдою иқтисодӣ таъсир мерасонад, камии ахборот мебошад. Дар рафти мулоқот роҳбари давлатамон ба масъалаҳои рушди ҳамкорӣ пурра равшанӣ андохт.

Инак, маҳз дар кадом соҳаҳо ба ҳамкории байни Ӯзбекистон ва Венгрия манфиатдорӣ ба назар мерасад? Пеш аз ҳама дар соҳаи саноати бофандагӣ ва сабук. Яке аз сабабҳое, ки ба кам шудани муомилоти тарафайни мол таъсир расонд, ин вуҷуд доштани миёнаравон мебошад. Ҳол он ки ба роҳ мондани савдои мустақим муфидтар хоҳад буд. Роҳи ҳалли оддиву озмудашудаи ин муаммо созмон додани корхонаҳои муштарак аст.

Ӯзбекистон ҳам бо Венгрия дар соҳаҳои саноати хӯрокворӣ, дорусозӣ азнавкоркарди маҳсулоти кишоварзӣ, паррандапарварӣ самарабахш ҳамкорӣ карда метавонад. Коммуникатсияи нақлиёт ва сайёҳӣ ҳам шавқу завқи ҳар ду тарафро бедор карданаш мумкин.

(Давомаш дар саҳ.2)

Дар Вазорати корҳои хориҷӣ

Намояндагони ҳайати вакилон таҳти сарварии раиси амалкунандаи ТАҲА, вазири корҳои хориҷӣ ва оид ба корҳои ҷомеаи португалии хориҷии Ҷумҳурияти Португалия Антонио Мартинш да Круш 30 октябр бо роҳбари идораи сиёсати берунии мамлакатамон Абдулазиз Комилов вохӯрданд.

Дар мулоқот ҷонибҳо аз рӯи масъалаҳои ба амнияти минтақавӣ, рафти ислоҳоти дар мамлакат ба амал барордашудаистода, корҳо оид ба таҳкими тамоюлҳои демократӣ алоқаманд, мубодилаи афкор намуданд.

(ӮзА).

Дар роҳи рушди ҳамкорӣ

Аъзоёни ҳайати вакилон таҳти сарварии вазири молияи Шоҳигарии Белгия Диде Рейндерс, ки дар мамлакатамон меҳмон мебошанд, 31 октябр бо ҷонишини Нахуствазири Ҷумҳурияти Ӯзбекистон, вазири меҳиқтисодиёт ва омор Рустам Азимов вохӯрданд.

Ҳангоми мулоқот, ки дар он роҳбарони вазоратҳои молия, тандурустӣ, маълумоти олӣ ва миёнаи махсуси мамлакатамон иштирок карданд, алоҳида қайд шуд, ки ҳамкории Ӯзбекистону Белгия бисёр соҳаҳоро фаро мегирад ва аз рушди минбаъдаи ин алоқаҳо ҳар ду тараф ҳам манфиатдоранд. Аз рӯи масъалаҳое, ки ба онҳо бояд дар оянда эътибори зарурӣ дода шавад, мубодилаи афкор ба амал омад. Аз ҷумла, ҳамкориро дар соҳаи иқтисодиёт, низоми андоз, гумрук, таълим, тандурустӣ васеъ гардондан мумкин.

(ӮзА).

Дар Олий Маҷлис

Дар бораи иҷрои қонун

Маҷлиси кумитаи Олий Маҷлиси Ҷумҳурияти Ӯзбекистон оид ба масъалаҳои илм, таълим, фарҳанг ва варзиш, ки раиси кумита Н.Ҷӯраев бурд, ба амал омад. Дар вай масъалаҳои дар шаҳри Самарқанд иҷро шудани Қонуни Ҷумҳурияти Ӯзбекистон «Дар бораи тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш» баррасӣ шуд.

Дар мамлакатамон таҳти сарварии Президент Ислом Каримов оид ба аз ҷиҳати ҷисмонӣ бақувват аз ҷиҳати маънавию ахлоқи солим тарбия кардани насли наврас корҳои калонмиқёс ба амал бароварда мешавад. Қонуни Ҷумҳурияти Ӯзбекистон «Дар бораи тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш», ки соли 1992 қабул шудааст, ба ин мақсад хизмат мекунад. Қонуни мазкур такмил дода шуда, дар соли 2000 дар таҳрири нав қабул шуд.

Чи хеле ки қайд шуд, дар Самарқанд оид ба таъмини иҷрои қонуни мазкур корҳои муайян ба амал бароварда мешавад. Аз ҷумла, дар шаҳр қариб 250 ҷамоаи тарбияи ҷисмонӣ созмон дода шудааст. Аксарияти онҳо дар марказҳои таълими ҳамагонӣ, литсейҳо ва коллеҷҳо, инчунин ҷамоаҳои меҳнатӣ фаъолият доранд.

Шумораи сексияву гурӯҳҳои варзишӣ, инчунин одамоне, ки дар онҳо шуғл меварзанд, беист меафзояд. Ба ихтиёри онҳо бисёр варзишгоҳҳои замонавӣ, залҳои варзишӣ, майдонҳои варзишию футбол, кортҳои теннис дода шудааст. Дар муассисаҳои таълими ҳамагонӣ оид ба рушди оммавии варзиш ва тарбияи ҷисмонӣ қариб 600 муаллимону мураббиён кор мебаранд.

Дар зиёда аз даҳ мактабҳои варзишӣ зиёда аз 7 ҳазор наврасон бо гӯштин, гимнастика, атлетикаи сабук, оббозӣ, хоккейи рӯи алаф, футбол, атлетикаи вазнин барин варзишҳо шуғл меварзанд. Дар гурӯҳҳо оид ба каратэ зиёда аз якуним миллион бачаҳо сабақ мегиранд.

Баробари ин дар маҷлис ба зарурати ислоҳ кардани камбудиҳое, ки дар таъмини иҷрои қонун вуҷуд доранд, эътибор дода шуд.

(ӮзА).

Дору ҳам сиёсат мехоҳад

Дар тӯли ду ҳафта— аввал дар Тошканд ва баъд дар Самарқанд семинар зери унвони «Масъалаҳои сиёсати дору барои кишварҳои давраи гузариш» барпо мегардад, ки 8 ноябр ба поён мерасад.

Чунин семинар аз ҷониби Маркази омӯзиши сохти тандурустии кишварҳои хориҷии Донишгоҳи Бостон (ИМА) якҷоя бо Вазорати тандурустии Ӯзбекистон, Созмони ҷаҳонии тандурустӣ ва лоиҳаи «Здрав-плюс»-и ЮСАИД ба амал омад.

Аз мамлакатҳои ИМА,Дания, Швейтсария ва ғайра барои маърӯзахонӣ мутахассисон ба Ӯзбекистон омадаанд. Бояд гуфт, ки дар семинар аз бист кишвар мутасаддиёни соҳаи сиҳҳати омма ҳозир шудаанд.

Дар кушоиши семинар сафири ИМА дар Ӯзбекистон Ҷон Ҳёрбет гуфт, ки чунин семинар панҷ сол аст, ки дар мамлакатҳои гуногуни ҷаҳон, ки давраи гузаришро аз сар мегузаронанд, барпо шуда меояд.

Сафир инчунин гуфт, ки дар даврaи Иттиҳоди Шӯравӣ дору ва дорусозӣ аз ҷониби давлат бо низом тавзеҳ ва танзим мегардид, ки ҳоло ин корҳо дар ӯҳдаи чандин ташкилоту муассисаҳо мебошад, ки аз ин рӯ ба тартиб андохтани онҳо зарур аст.

Хабарнигори мо.

Роҳи бузурги абрешим — роҳи пок бошад!

Ҳангоми сафари Дабири кулли Созмони ҷаҳонии гумрук Мишел Дане соли 2000 ба Ӯзбекстон дар бобати дар Тошканд барпо намудани конфронси байналмиллалии роҳбарони хизмати гумруки давлатҳо аз рӯи мавзӯи «Мубориза бар зидди гардиши ғайриқонунии моддаҳои нашъаовари давлатҳои Роҳи бузурги абрешим» қарор шуда буд ва 29—31 октябр инчунин анҷуман дар меҳмонсарои «Интерконтинентал» баргузор шуд.

Табиист,ки торафт ташаккул ёфтани гардиши ғайриқонунии моддаҳои нашъаовар ва густариш ёфтани он ҷамъияти ҷаҳонӣ ва созмону идораҳое, ки аз рӯи вазифа ва тақозои кори худ зидди ин падидаи фарогир бояд мубориза баранд, ором гузошта наметавонанд.

Мақсади дар Тошканд ҷамъ шудани роҳбарони яке аз чунин шохаҳои мубориза ва ошкору мамониат намудани гардиши ғайриқонунии моддаҳои мухаддир маҳз бо маслиҳату бомашварат ҷилавгирӣ намудани роҳҳои ҳаракат ва транзити қочоқи ин гуна моддаҳо мебошад.

Зери шафоати Созмони ҷаҳонии гумрук дар Ӯзбекистон намояндагони кишварҳое гирд омаданд, ки Роҳи бузурги абрешим аз қаламрави ин мамлакатҳо убур менамудааст. Пас имрӯз бино бар он ки Афғонистон ва баъзе аз мамлакатҳои ҷануби шарқии Осиё чун макони истеҳсол ва паҳнкунандаву рӯёнандаи моддаҳои нашъаовар гардидааст, Роҳи бузурги абрешим,ки чун роҳи мулоқоти тамаддунҳо ва зодаҳои тиҷорат шинохта шудааст, боиси нигаронии ин кишварҳо низ гаштааст.

Ҳадафи асосии конфронс таҳияи барномаи корҳо ва тадбирҳои якҷоя дар муборизаи зидди гардиши ғайриқонунии моддаҳои нашъаовар дар фазои қаламрави Роҳи бузурги абрешим ва муҳокимаву қабули ҳуҷҷати декларативӣ буд.

Меҳмонон дар поёни маҷлиси худ аз шаҳри бостонии Самарқанд низ боздид намуданд.

Т.ИКРОМОВ,
хабарнигори «Овози тоҷик».

Ба пешвози даҳсолагии Конститутсияи Ҷумҳурияти Ӯзбекистон

Маҳсули хирадмандии сиёсӣ ва тафаккури мардум

Мамлакати мо ислоҳотро дар тамоми ҷабҳаҳои ҳаёт собитқадамона амалӣ гардонда, аз паи сохтани давлати демократии ҳуқуқбунёд, ҷамъияти шаҳрвандист. Ва барои тезтар ба рӯи об баровардани ин мақсади неку бузург тадбирҳои доманадорро меандешад, барои тарбия намудани одамон, алалхусус ҷавонон дар рӯҳи итоаткорӣ ба қонун корҳои зиёдеро ба иҷро расонд ва амалӣ гардондани тадбирҳои зиёдеро низ дар айни замон ба нақша гирифтааст.

Мо бо назардошти таҷрибаҳои пешқадами ҷаҳонӣ, урфу одат, анъанот ва тинати миллӣ (менталитети) халқамон барои дар ҳаёт татбиқ кардани равандҳои демократӣ, озод гардондани ҷамъият пайваста мекӯшем ва ҳар якеамон алҳол ҳис намудаем, ки дар бобати ба даст овардани комёбиҳо дар ҳамаи соҳаҳо нақши Қонуни Асосиамон ҳам калон аст, ки имсол 8 декабр ба қабул шудани он даҳ сол пур мешавад. Чунки асоси онҳоро маҳз Конститутсия ташкил медиҳад ва дар ҳаёт Собитқадамона татбиқ гардидани талабҳои он аҳамияти ҳалкунанда касб мекунад. Хуб медонем, ки асоси ҳуқуқӣ, тамоми низом ва қонунгузори Конститутсия — Қонуни Асосии мамлакат мебошаду тамоми ислоҳоти ҳаёти мамлакатамон баробари такя кардан ба Конститутсия ба рӯи об бароварда мешавад. Бо назардошти Конститутсия ва талаби давру замон ба як қатор қонунҳо ва санадҳои қонунгузорие, ки пештар қабул шуда буданд, тағйироту иловаҳо дохил карда шуданд ва мешаванд.

Акнун саволи ҳаққонӣ бармеояд: оё ҳар кадоми мо ба мазмуну мундариҷа, талабҳои Конститутсия сарфаҳм меравем, оё онҳоро дар ҳаёти рӯзмарраамон татбиқ карда, онро аз дигарон талаб мекунем? Оё медонем, ки Қонуни Асосиамон дар кадом шароит таҳия гардид, дар он кадом талабҳои байналхалқӣ, қоидаҳои байналмилалии эътирофгардида истифода шудаанд?

Ба мақсади рӯшанӣ андохтан ба ин масъалаҳо ва ба хотири даҳсолагии қабул шудани ону дар амал чӣ тавр иҷро гардидани Амри Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Ислом Каримов аз 4 январи соли 2001 «Дар бораи ташкили омӯзиши Конститутсияи Ҷумҳурияти Ӯзбекистон» ба ҳукми шумоён, муштариёни азиз силсилаи мақолаҳоеро пешкаш мекунем, ки дар бобати дарк кардани ҳуқуқу ӯҳдадориҳоятон ба шумо кӯмак мерасонанд.

1. Аз таърихи таҳияи Қонуни Асосӣ

Ғояи зарурати таҳия намудани Конститутсияи нав бори аввал дар иҷлосияи аввали Шӯрои Олии мамлакат даъвати дувоздаҳум ба миён гузошта шуд, ки 24 марти соли 1990 ба амал омад. Дар он бори аввал дар байни ҷамоҳири собиқ ИҶШС вазифаи Президентӣ дар Ӯзбекистон ҷорӣ гардид. Ва дар он рӯзҳо, вақте ки собиқ Иттиҳод мавқеи худро аз даст надода буду Конститутсияи ИҶШС ваҳдати ягонаи давлати тоталитариро боэътимод ҳифз мекард, иқдоми аввал ба сӯи истиқлолият буд, ки таҳти сарпарастии сарвари давлат пеш гузошта шуд.Таъсис гардидани вазифаи Президентӣ дар Ӯзбекистон мақоми марказиро дар сохтори мақомоти ҳокимияти давлатӣ дар мамлакат ишғол намуд.

31 августи соли 1991 дар иҷлосияи шашуми Шӯрои Олии ҷумҳурият истиқлолияти давлатии Ӯзбекистон эълон гардид. Қонун «Дар бораи асосҳои истиқлолияти давлатии Ҷумҳурияти Ӯзбекистон» эътибор пайдо намуд. 30 сентябри ҳамон сол дар иҷлосияи ҳафтуми парлумон ба қонуни мазкур мақоми конститутсионӣ дода шуд ва қонун дар бораи даровардани тағйироту иловаҳо ба Конститутсияи (Қонуни Асосӣ) Ҷумҳурияти Шӯравии Сотсиалистии Ӯзбекистон қабул гардид. Мувофиқи он дар матни Конститутсияи дар амал буда ва дигар санадҳои қонунгузории ҷорӣ суханони «ҶШС Ӯзбекистон» бо суханони «Ҷумҳурияти Ӯзбекистон» иваз карда шуданд.

Моҳи июни соли 1990 иҷлосияи дуюми Шӯрои Олӣ ба амал омада, дар он Комиссияи конститутсионӣ таҳти сарпарастии Президенти мамлакат созмон ёфт. 2 июли соли 1992 бо қарори Шӯрои Олӣ ба таркиби Комиссияи конститутсионӣ тағйиротҳои ҷузъӣ дохил гардиданд. Дар назди Комиссияи конститутсионии таркибаш нав вазифаи ба анҷом расондани корҳо оиди таҳияи лоиҳаи Конститутсияи нав, ба муҳокимаи умумихалқӣ пешкаш кардани он, бо назардошти фикру мулоҳизаҳо ва таклифҳои расида мукаммал гардондани он ва ба муҳокимаи шӯрои Олӣ пешкаш кардани лоиҳаи Қонуни Асосӣ гузошта шуд.

26 сентябри соли 1992 лоиҳаи Конститутсияи нав дар матбуот ба муҳокимаи умумихалқӣ пешкаш гардид. Дар ҷамоаҳои меҳнатии корхонаҳо, ташкилотҳо, муассисаҳо, дар маҳалли истиқомат, тавассути радиову телевизион, матбуот корҳои тавзеҳотиву тарғиботӣ оид ба ин ҳуҷҷати муҳим давом карданд. Дар муҳокимаи лоиҳаи Қонуни Асосӣ тамоми табақаи аҳолӣ, иштирок намуданд.

Бо назардошти фикру мулоҳизаҳои лоиҳаи Қонуни Асосӣ мукаммал гардид ва 21 ноябри соли 1992 боз он дар саҳифаҳои матбуот дарҷ гардид, ки бори дуюм буд. Ва он аз муносибати ҷиддӣ нисбати кор дар бобати таҳияи лоиҳаи Қонуни Асосӣ гувоҳӣ медоду дар бобати мукаммал гардидани Қонуни Асосӣ таккони нав бахшид.

8 декабри соли 1992 лоиҳаи Қонуни Асосӣ, ки аз дурдонаҳои халқӣ ғанӣ гардида буд, ба муҳокимаи вакилони халқи Шӯрои Олии Ҷумҳурияти Ӯзбекистон пешкаш гардид.

Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон, раиси Комиссияи конститутсионии Ҷумҳурияти Ӯзбекистон И.А.Каримов дар назди аъзоёни парлумон дар хусуси роҳи пешгирифтаи иҷтимоиву иқтисодӣ, сиёсати Ӯзбекистон, лоиҳаи Конститутсияи Ҷумҳурияти Ӯзбекистон маърӯза намуд. Баъди модда ба модда муҳокима шудани Конститутсияи Ҷумҳурияти мустақили Ӯзбекистон таҳти чапакзании бардавоми ҳозирин вай қабул карда шуд.

Қонуни Шӯрои Олӣ дар хусуси дар амал татбиқ кардани он қабул гардид.

Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон И.Каримов намояндагони халқ, тамоми шаҳрвандони ҷумҳуриятро бо воқеаи калони таърихӣ— қабул гардидани Конститутсияи Ӯзбекистони мустақил муборакбод намуд.

8 декабр—иди умумихалқии қабул гардидани Конститутсияи Ҷумҳурияти Ӯзбекистон эълон гардид ва вай аввалин Конститутсияи давлати мустақил дар байни Иттиҳоди Давлатҳои Муштаракманофеъ буд.

Бояд тазаккур дод, ки дар рафти таҳияи он дар ҷумҳурият бисёр воқеаҳои нохуш рух доданд. Дар ин бора Президенти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон Ислом Каримов дар иҷлосияи нӯҳуми Олий Маҷлис даъвати дуюм низ ҳарф зада, чунин гуфтанд:

«Хулоса, мо набояд кӯшиш ва ҳаракатҳоеро, ки барои эҳёи низоми кӯҳна карда шудаанд, ки ҳаёти худро гузаронда шудааст, фаромӯш намекунем. Маҳз аз ин боис, бамаврид аст, ки дар хотираи худ он озмоишҳои сангинро, ки мо дар роҳи барқарор намудани истиқлолияти Ӯзбекистон аз сар гузаронидаем, зинда гардонем.

Сухан дар ин бобат аз хусуси ҳодисаҳои фоиҷаноке меравад, ки барои мардуми мо андӯҳ ва талафот оварда, инчунин нақшаҳои фавқулодда хатарноке, баъзе аз ашхос давраи мушкили пароканда-шавии собиқ Иттиҳод ва солҳои аввали ба пой истондани Ӯзбекистони навро истифода бурда, омода буд, ки ҷараёни ҳодисаҳоро дар ҷумҳурият ба маҷрои манфиатҳои шахсии худ баргардонанд.

Ҳамаи инро бисёре аз ҳозирин ёд доранд. Ва инро муосирони мо хуб донанд, инро таърихи мо ҳифз намояд ва қадр кунад.

Воқеаҳои хунини фоҷиабори моҳҳои май-июни соли 1989 дар Фарғона, феврал-марти соли 1990 дар Бӯка ва Паркентро кӣ дар хотир надорад, он воқеаҳои даҳшатнок аз лавҳи хотири мо ва шумо сутурда намешавад. Ё воқеаҳои хунини моҳи июни соли 1990 дар Ӯш ва Ӯзган, воқеаҳои 8 декабри соли 1991 дар Намангонро бигирем, он ифроткорони мазҳабии нашъаманд бинои комиҷроияи собиқи вилоятро муҳосира карда, хитобан талаб намуданд, ки сохти конститутсионии мамлакат тағйир дода шавад. Ё худ забон як кардани тоифаи собиқи ҳизбиву шӯравӣ, ки дар Марказ идора мегардид, моҳи октябри соли 1991 ба мақсади сарнагун кардани Президенти ҷумҳурӣ ва бесарусомониҳои 16 январи соли 1992 дар шаҳраки донишҷӯёни Тошканд, ки дар он бо фиребу найранг, «доҳиёни» ифроткор тоифаи ҷавонон, фарзандони мо иштирок карданд.

Хуллас, ин ва дигар кӯшишҳо пеш аз ҳама барои тахрибi вазъият дар Ӯзбекистон, рахна андохтан ба ваҳдат ва мусолиҳаи байни одамон нигаронда шуда буд. Бо мурури солҳо чунин кӯшишҳо, ки мақсади асосии ин баромадҳоро ташкил менамуданд, боз ҳам равшантар мегарданд».

Ва воситаи ягонаю муҳим, ки барои решакан кардани ин қабил ҳодисаҳо, нигоҳ доштану таҳким бахшидани давлатдории мустақил мусоидат мекард, қабули Конститутсияи аввалин ҷумҳурияти мустақили Ӯзбекистон гардид.

Алқисса, Конститутсияи Ӯзбекистон 8 декабри соли 1992 баъди аз муҳокимаи умумихалқӣ гузаштан ва дида баромадани беш аз 6 ҳазор таклифу мулоҳиза, ки ба Комиссияи конститутсионӣ расида буду онҳоро истифода бурда, оқибат ба зиёда аз 60 моддаи он саҳеҳиву иловаҳо дохил карда шуда, чор модда соқит гардида, баробари ин ба матни лоиҳа чандин моддаҳои нав дохил шуданд, қабул гардид, ки инак даҳ сол боз ба мардуми мо дар бобати сохтани ҷамъияти нави демократӣ нақши қутбнаморо мебозад.

Т.ЭҲСОН.

Дар намоишгоҳ

«ФуудЭкспо» бори ҳафтум омад

Ширкати омодасозандаи намоишгоҳҳо ТНТ Продакшин Инк. дар 15 соли мавҷудияти худ беш аз 200 намоишгоҳ таҳия намудааст. Танҳо дар кишварҳои ИДМ панҷоҳ чунин намоишро ташкил кардааст.

«ФуудЭкспо Ӯзбекистон — 2002» аз намоишҳои солонаи ин ширкат мебошад, ки дафъаи ҳафтум дар пойтахти Ӯзбекистон созмон дода мешавад. Ин намоиш маъмулан намунаҳо ва аксҳову феҳрастҳои маҳсулоти хӯрокворириро фаро мегирад.

Малика Шомухсимова ва **Саодат Раззоқова** чойҳои Шри-Ланкаро намоиш медиҳанд.

Мутахассиси соҳибтаҷриба **Рустам Мамараҳимов** ва мутахассиси раёсати равобити хориҷии иқтисодӣ ва сармояҳо маҳсулоти дар Ӯзбекистон истеҳсолшударо ба намоиш гузоштаанд.

Дар намоишгоҳ маҳсулоти корхонаҳои хӯроквории Олмон, Ҳиндустон, Қазоқистон, Русия, Туркия, Швейтсария, Шри-Ланка ва Ӯзбекистон гузошта шудааст. Аксарияти ин маҳсулот аз лиҳози зарфбандӣ ва технологӣ низ навгониҳоро фаро гирифтааст. Ва ба туфайли ин технология ва шариконии нав маҳсулоти беназири Ӯзбекистон ҷилои нав ва мазаи шаҳдбор гирифта, ба маҳсулоти дигар ширкатҳои хориҷӣ рақобати муносиб нишон дода метавонад.

Дари намоишгоҳ аз 29 октябр то якуми ноябр барои алоқамандон дар меҳмонсарои «Интерконтинентал» боз буд.

Суратгир В. ПОРТНОВ.

Ба пешвози 70-солагии Нукус

Қиёфаи нави аэропорти Нукус

Дар арафаи 70-солагии шаҳри Нукус таъмири бинои аэропорти шаҳрӣ анҷом ёфт. Вай аз ҳисоби маблағи Ширкати миллии авиатсионии «Ӯзбекистон ҳаво йўллари» бо услуби меъмории замонавӣ аз нав сохта шуд.

Бинокорони ҷамъияти саҳҳомии «Қароқалпоқсаноатфуқароқурилиш» дар ин обект 936 миллион сӯмина корҳои сохтмониву васлгариро иҷро карданд. Залҳои интизоршавӣ, биноҳои хидматӣ, терминал ба таври шинохтанашаванда тағйир ёфтанд ва шинаму зебо шуданд. Имрӯзҳо охирин корҳои пардоздиҳии бинои аэропорт анҷом меёбад.

Манзил барои роҳиоҳанчиён

Роҳиоҳанчиёни қароқалпоқистонӣ дар арафаи ҷашни 70-солагии шаҳри Нукус тӯҳфаи муносиб мегиранд. Дар айни замон дар бинои истиқоматӣ, ки дар шафати стансияи роҳи оҳан сохта шуда, барои 32 оила пешбинӣ шудааст, корҳои пардозӣ анҷом меёбад.

Дар ин ҷо 350 милион сӯмина корҳои сохтмониву васлгарӣ гузаронда шуданд. Калиди ханаҳое, ки шароити зист вуҷуд дорад, ба соҳибонашон дар арафаи ҷашни шаҳр супурда мешавад.

Бинои нави музей

Сохтмони бинои нави музеи санъат дар Нукус ба анҷом расонда шуд. Вайро бинокорони раёсати бинокории рақами 3-и ҷамъияти саҳҳомии «Қароқалпоқсаноатфуқароқурилиш» ба истифода супурданд.

— Ошёнаҳои дуввуму сеюми музеямонро залҳои намоишгоҳӣ ишғол мекунад, ки дар он ҷо зиёда аз се ҳазор нигораҳо намоиш дода мешавад,—гуфт ҷонишини директори музей Гулойим Соипова.—Ба ғайр аз ин ба бинои нав китобчаҳое гузошта мешаванд, ки дар онҳо барои ҳифзи зиёда аз 90 ҳазор нигораҳои беназир имкониятҳои техникӣ фароҳам оварда шудааст.

Кушоиши бинои нави музей дар арафаи ҷашни шаҳр ба амал меояд.

(ӮзА).

Вохӯриҳои дӯстона дар соҳили Дунай

(Аввалаш дар саҳ.1).

Боз кадом омилҳо ба пурзӯр гардондани манфиатдории венгерӣ ба ҳамкорӣ бо Ӯзбекистон хизмат карда метавонад? Ӯзбекистон аз захираҳои табиӣ, ашёи хоми маъданӣ бой аст. Хусусан, мамлакатмон аз рӯи захираи газ, тилло, волфрам, фосфорит, каолин яке аз ҷойҳои намоёнро ишғол мекунад. Танҳо захираҳои газ 2,5 триллион метри мукаабро ташкил медиҳад. Умуман дар мамлакатамон қариб, ки ҳамаи элементҳои ҷадвали даврии Менделеевро ёфтан мумкин.

Инчунин нишондиҳандаҳоямон дар соҳаи кирмакпарварӣ баланд аст. Дар қатори инҳо фаровонии меваву сабзавотро ҳам қайд кардан ҷоиз аст. Мутаассифона, чи хеле ки Президент қайд намуд, қисми зиёди меваву сабзавоти дар мамлакатамон рӯёндамешуда аз нав кор карда намешаванд. Сабаби ин ба таври бояду шояд тараққӣ накардани техникаву технология, ки дар ҷараёни консервкунӣ, сублиматсия, инчунин то маҳсулоти азнав коркардашудаи тайёр овардани ҳосили рӯёндашуда зарур мешаванд, мебошад. Агар Венгрия, ки дар ислоҳсозии кишоварзӣ соҳаи азнавкоркарди маҳсулоти кишоварзӣ ба комёбиҳои калон ноил шудааст, эътиборашро бо ҳамкорӣ бо Ӯзбекистон пурзӯр гардонад, аз ин на танҳо мо, балки худаш ҳам нафъи калон мебинад.

Ислом Каримов ин манфиати тарафайнро дар мисоли оддӣ исбот кард. Дар соли 2004 Венгрия ба Иттиҳоди Аврупо дохил мешавад. Аврупои ғарбӣ бошад, дар минтақа дар соҳаи азнавкоркарди маҳсулоти кишоварзӣ пешсаф маҳсуб мебошад. Хуллас, Венгрияро рақобати сахт дар пеш аст. Дар ин ҳолат Венгрия агар бо Ӯзбекистон ҳамкорӣ намояд, бурд мекунад.

Як қатор омилҳои обективии самарабахшии ҳамкорӣ бо Ӯзбекистон вуҷуд дорад. Пеш аз ҳама, дар мамлакатамон сулҳу устуворӣ ҳукмфармост, ки ин барои озоду бехатар ворид шудани сармояҳо зарур аст, барои сармоягузорони хориҷӣ як қатор қулаиҳову шартҳои муфид фароҳам оварда шудааст. Ӯзбекистон барои худ соҳаи тамоман нави саноатро (автомобилсозӣ, телекоммуникатсия ва ғайраҳо) азхуд кард, дар иқтисодиёт дигаргунсозиҳои сохториро ба амал баровард (мустақилияти нафт ва ғалла), инфрасохтори бозоргониро ташаккул дод. Дар мамлакатамон инчунин ба ҷонибдории васеи рушди тадбиргарии хурду миёна, ки такягоҳи иқтисодиёти ҳар як мамлакат мебошад, эътибори калон дода мешавад. Дар ҷараёни хусусигардонӣ, ки васеъ авҷ гирифтааст, ҳама, аз он ҷумла, тадбиргарони венгерӣ ҳам иштирок карда метавонанд.

Дар кори кӯмак расондан дар корҳои барқарорсозии Афғонистон ривоҷ додани ҳамкории иқтисодӣ ба мақсад мувофиқ мебуд. Ба ин мамлакат, ки ҷанги дуру дарозро аз сар гузарондааст, роҳи оҳан танҳо дар Тирмиз вуҷуд дорад. Хуллас, хоҳишмандоне, ки дар корҳои барқарорсозӣ иштирок карданианд, Ӯзбекистонро дар канор гузошта наметавонанд.

Дигар соҳаҳоро гирем, гуфтан мумкин аст, ки барои Ӯзбекистону Венгрия ҳамкорӣ дар соҳаи ҳифзи табиат, илм, фарҳанг, соҳаи ҳарбию техникӣ манфиатнок хоҳад буд.

Аз рӯи масъалаҳои баррасишуда ҷонибҳо ҳамфикрӣ изҳор намуданд. Президентҳо аз рӯи натиҷаҳои ташрифи расмии Ислом Каримов ба Венгрия Изҳороти муштарак қабул карданд. Пойгоҳи ҳуқуқии муносибатҳои Ӯзбекистону Венгрия бо якчанд ҳуҷҷати муҳим пур шуд: ҳамкорӣ дар соҳаҳои ҳифзу рағбатноксозии тарафайни сармояҳо, боркашониву мусофиркашонии байналхалқии нақлиёти автомобилӣ, кишоварзӣ, дар кори мубориза бар зидди ҷиноятӣ байналхалқӣ расмӣ гардонда шуд.

Дар хотимаи мулоҳизаҳо аз рӯи натиҷаҳои ташриф таъкид карданием, ки алоқаҳои сиёсати берунии Ӯзбекистон дар тирамоҳ хеле фаъол шуд. Аз ҷумла, Ислом Каримов бо роҳбарони се давлат — Литва, Лаҳистон ва Венгрия, ки дар остонаи дохил шудан ба Иттиҳоди Аврупо қарор доранд, вохӯрд. Агар аз аввали соли 2002 бигирем, гуфтан мумкин аст, ки Ӯзбекистон тамоми ҷаҳонро «фаро» гирифт. Президент Ислом Каримов ба мамлакатҳои мутараққии ҷаҳон, гӯшаи дурдасти Ғарб — ИМА ва аввали Шарқ — Ҷопон ташрифи расмӣ дошт. Сиёсати мустақил ва адолатноки Ӯзбекистон дар тамоми ҷаҳон на танҳо эътироф шуд, балки баҳои баланд гирифт. Вохӯрии дӯстона дар соҳили Дунаи сабз, Будапешти қадима боз як далели равшани ин эътироф ва баҳои баланд гардид.

Анвар БОБОЕВ,
мухбири махсуси ӮзА.
Тошканд—Будапешт—Тошканд.

Тахти тамғаи «Марбело»

Дар Марғилон оид ба истеҳсоли велосипедҳои замонавӣ корхонаи муштараки Ӯзбекистону Белорус созмон дода шуд.

Дар корхонае, ки ба тӯфайли ҷонибдории ҳомигии ҷамъияти саҳҳомии «Мотовело»-и дар Аврупо бузургтарин, ки велосипед мебарорад, заводи азнавкоркарди нафти Фарғона, корхонаи истеҳсоли нахи сунъӣ, ҷамъияти саҳҳомии «Фарғонаавтойӯл» сохта шудааст, моҳе то 1 ҳазору 600 велосипед истеҳсол мекунанд.

(ӮзА).

Омодагии мактабҳо ба зимистон

Зимистон дар мекӯбад.Рафти тайёрӣ ба давраи тирамоҳию зимистонӣ дар муассисаҳои таълимӣ чӣ гуна аст?

Чи хеле ки дар Вазорати маорифи халқ ба хабарнигори ӮзА хабар доданд, дар маҳалҳо бо ёрии ҳокимиятҳо оид ба мавсими тирамоҳию зимистонӣ тайёр кардани муассисаҳои таълим корҳои зиёд ба амал бароварда шудааст.

Аз ҷумла, то 25 октябр дар ҳамаи мактабҳо дегхонаҳо ва печкаҳо таъмир карда шуданд. Шабакаҳои гармидиҳиро ба кор омода намуданд. Барои кори самарабахши шабакаҳои гармидиҳӣ иттиҳодияи саҳҳомии «Ангишт» зиёда аз 179 ҳазор тонна ангишт ирсол намудааст, ки 83 фоизи миқдори умумиро ташкил медиҳад ва 56 фоиз сӯзишвории моеъ захира карда шудааст.

Он чиз муҳим аст, ки дар кори ба мавсими тирамоҳию зимистона тайёр кардани муассисаҳои таълим корхонаҳои сарпараст, тадбиргарон, падару модарон ёрӣ мерасонанд. Дар маҳалҳо аллакай ба 1,5 миллиард сӯм ин зумра ёрӣ расонда шуд.

Самараи меҳнат

Ба қишлоқи Навободи ноҳияи Бӯка расо 30 сол қабл аз ин аз кӯҳпораҳо беш аз 400 хонадон бо мақсади ободу зебо намудани манзили номбурда, барпо намудани боғу гулгаштҳо кӯч баста буданд. Дар натиҷаи меҳнати ҳалолу сидқидилона, талошу кӯшиши ба худ хоси мардуми кӯчбаста дар замине ки як вақтҳо хушку холӣ буд, киштзорҳо аз худ карда, биноҳои зебои замонавӣ қад бардоштанд. Алҳол хиёбону кӯчаҳои қишлоқ ба бинанда завқу шавқ мебахшад. Роҳҳои асфалтпӯш, биноҳои замонавии маишию маданӣ, истиқоматӣ, гулгаштҳо, боғу роғҳо гувоҳи меҳнаткаринии сокинони ин ҷо мебошанд...

Шароити хуби зиндагӣ, ҳаёти фаровон имконият медиҳад, ки дар деҳот барои оянда бахусус фарзандон тамоми шароити хуби ба камол расидан фароҳам оварда шавад. Мо инро дар мисоли чи тавр ба роҳ монда шудани таълиму тарбияи ҷавонони деҳот мушоҳида кардем. Мактабе ки дар ин ҷо қад рост кардааст дар ҳақиқат маскани тарбияи насли наврас мебошад. Мактаб бо боғу гулгаштҳо боз ҳам назаррабо гаштааст.

Ҳангоми шиносоӣ бо кору бори муаллимон, тарзи дарсдиҳӣ, гузарондани тадбирҳои гуногуни азхуд намудани сирру асрори илм боварӣ ҳосил кардем, ки дар ин ҷо ислоҳоти таълими умумӣ бо муваффақият ба амал бароварда мешавад. Аз хусуси бурдбориҳои шогирдон, чашмикордонии муаллимон директори мактаб—инсони камтарин ҷӯяндаи навигариҳо Муллоғайбулло Бобоев чунин иброз дошт:

— Аҳолии аз дуру наздик ба ин ҷо кӯч баста дар натиҷаи меҳнати ҳалол, ташаббускорӣ соҳиби зиндагии хуб гашт. — Ҳар як оила соҳиби манзил, замин, чорво мебошад. Мардум ба ширкати навташкили хоҷагӣ номи «Ӯзбекистон мустақиллиги» дод. Хоҷагӣ серсоҳаю сердаромад аст. Даромад имконият медиҳад, ки баробари биноҳои истиқоматӣ, боғчаю яслӣ, маданию маишӣ мактабҳои замонавии дорои тамоми воситаҳои таълимӣ низ барпо карда шавад. Дар мактаби замонавии рақами 9-и ба номи Фирдавсӣ алҳол 733 нафар фарзандони аҳли меҳнат таҳсил меёбанд. Ба онҳо 48 нафар муаллимони моҳири касби худ, сабақ меомӯзанд. Ҳар як муаллим барои ба шогирдон ҳаматарафа сабақ омӯзондан талош мекунад. Барои гузарондани машғулиятҳо пешакӣ тайёрӣ дида онро бо ёрии асбобҳои аёнӣ мегузаронад. Дар ҳар як машғулият, соати сабақ оиди самараи истиқлол, масъулияти ҷавонон, инсони комил шуда ба воя расидани мактабиён сӯҳбат гузаронда мешавад. Оиди қомуси асосӣ—Конститутсия, сохтмони давлати демократӣ ва ҳуқуқбунёд ҷамъомадҳо гузаронда мешавад, ки ин дар тарбияи насли наврас роли муҳим мебозад. Алоқаи мустаҳками мактаб—оила—ҷамоатчигӣ самараи хуб мебахшад. Ин тавр корбарӣ ба сифати таълиму тарбия, муносибати байни омӯзгорону падару модарон хуб мусоидат мекунад. Бо ёрии падару модарон ва ҷамоатчигӣ маҳфилҳои гуногун мегузаронанд. Шабҳои саволу ҷавоб, озмуназназаргузарониҳо ташкил карда мешаванд, ки дар онҳо талабагони ҳамаи синфҳо фаъолона иштирок доранд. Дар мактаб забонҳои тоҷикӣ, ӯзбекӣ, русӣ, фаронсавӣ бо шавқу завқи зӯр азбар карда мешавад. Ба муҳасиллин мукотаба бо мактаббачагони хориҷа аз рӯи азбар намудани забонҳои хориҷӣ кӯмаки калон мерасонад.

Омӯзгорон баробари пухта азбар намудани фанҳо дар мактабиён ба меҳнат, бунёдкорӣ низ рағбат пайдо мекунанд. Азбаски толибон фарзандони деҳқону боғбон ва чорвопарваронанд, бештар ба замин, киштукор майл доранд. Ин майлу марокро муаллимон сайқал медиҳанд, барои обу тоб ёфтани ҷавонон, ба меҳнат дил бастани онҳо аз тамоми воситаю имконият истифода мебаранд...

Дар мактаб муаллимҳои ташаббускори навовар бисёранд. Якеи онҳо омӯзгори фанни таърих Ҳафизов мебошад, ки ӯ дар айни вақт ҳамчун боғбон низ шӯҳрат дорад. Муаллим дар 2 гектар боғ бунёд кардааст, ки ҳаваси кас меояд. Ӯро дар боғ ҳангоми нигоҳубини дарахтҳо, вохӯрдем:

—Солиёни дароз ба шогирдон аз фанни таърих сабақ меомӯзам. Дарсҳоро тавре ташкил медиҳам, ки шогирдон аз гузаштаи Ватан, зиндагии аҷдодонро пурра пеши назар оранд. Ҳаракат мекунам, ки бачаҳо баробари омӯхтани таърих, инчунин ба қадри меҳнат, ки инсонро ба фатҳи қуллаҳои баланд роҳнамун месозад,расанд. Баъзан аз рӯзгори хуб ба туфайли меҳнат ҳаёти осудаҳолона гузарондани умр ва ниҳоят самараи боғро, ки маҳз ба туфайли меҳнат бунёд гаштааст, нақл ҳам мекунам.

Омӯзгороне ки бо рафтор ва кирду кори намунавӣ ибрат шуда метавонанд дар ин даргоҳи илм бисёранд. Тарзи хуби дарсгӯӣ ва дарсҳазмкунии шогирдон мебошад, ки аксарияти дастпарварони мактаб баробари дохил гаштан ба донишкадаҳои олӣ дар соҳаҳои гуногуни хоҷагии халқ меҳнат карда таҷриба меомӯзанд, бо орзуи фардои дурахшон умр ба сар мебаранд.

Барои пойдору мустаҳкам намудани мафкураи истиқлол дар мактаб аз ҳамаи воситаҳо истифода мебаранд. Синфхонаҳо, толори калон, клуб бо асбобҳои аёнии ифодакунандаи тарихи Ӯзбекистон, шарофати истиқлол, роҳи тайнамудаи халқи заҳматкаш оро дода шудааст. Таълими ибтидоӣ сарчашмаи тамоми фанҳост. Бинобар ин аз синфи I бо баҳои хуб хонда аз ҳар хусус намунаи ибрат шудани бачаҳоро мустаҳкам намудан аҳамияти хосса дорад. Ва хурсандиовар аст, ки ҷамоаи даргоҳи илми номбурда ба ин муяссар мегардад. Ин самараи чашмикордонии омӯзгорон, аҳлии ҳамдеҳагон, якдигарро дастгирӣ намудани ҷамоаи мактабу падару модарон ва ба илм ташна будани дастпарварони ин даргоҳи илм мебошад.

Рӯзимат ДАМИНОВ,
муаллими шоистаи Ҷумҳурияти Ӯзбекистон.

Ба муносибати 2700-солагии Шаҳрисабз

Шаҳрисабзе, ки ба он нигоҳи дунё дӯхта шудааст

Шаҳру ноҳияи Шаҳрисабзи вилояти Қашқадарё баъди ба даст омадани истиқлолияти Ҷумҳурияти Ӯзбекистон симои худро ба куллӣ тағйир дода, умри дубораи худро аз сар мегузаронад. Маскани мазкур, ки гаҳворачунбони Соҳибқирон Амир Темур, диёри бисёр алломаву одамони номдори олами тафаккур мебошад, нури офтоби истиқлолро ба сар тоҷ карда, аз дигаргуниҳои калоне бархурдор гардида, ба ҷашни 2700-солагии худ тайёрии ҳаматарафа мебинад. Шаҳри мазкур, ки дар қатори Самарқанду Бухоро, Хева ба таҳти васояти ЮНЕСКО қарор гирифтааст, имрӯзҳо дар бар либоси тамоман нав гирифтааст. Зеро ҷашни 2700-солагии Шаҳрисабз аз рӯйхати ЮНЕСКО ҷой гирифта, охири соли кунун дар асоси қарори Девони Вазирони Ҷумҳурияти Ӯзбекистон онро васеъ таҷлил менамоянд.

Дар поён аз хусуси таърихи ин шаҳри бостонӣ ва корҳое, ки дар бобати муносиб пешвоз гирифтани ҷашни 2700-солагии Шаҳрисабз ба иҷро расонда шудаанд, мухтасар ҳарф зада мешавад.

Аз масири таърих

Бояд тазаккур дод, ки Шаҳрисабз ба рӯйхати мероси умумиҷаҳонии ЮНЕСКО дохил гардида, ҷашни 2700-солагии он низ дар доираи тадбири ин ташкилоти байналхалқӣ, ба ғайр аз Ӯзбекистон боз дар саросари ҷаҳон васеъ таҷлил мегардад. Аз ҳамин сабаб алҳол чашми саросари дунё ба ин шаҳри бостонӣ дӯхта шудааст, ки ҷашни худро бо ҳусни тамоман нав пешвоз мегирад.

Муайян кардани синну соли шаҳр ба осонӣ сурат нагирифт. Барои он бисёр тадқиқотҳоро амалӣ гардондан лозим омад. Ҳангоми тайёрӣ ба ҷашни 660-солагии зодрӯзи Амир Темур як гурӯҳ олимони Пажӯҳишгоҳи ҳафриётшиносии ФУ Ӯзбекистон ва Донишгоҳи миллии Ӯзбекистон барои муайян кардани синну соли шаҳр ба корҳои тадқиқотӣ шурӯъ намуданд. Онҳо дар ҷои қадимаи Шаҳрисабз, ки алҳол ноҳияи Китоби вилоят воқеъ аст, корҳои ҳафриётиро пеш бурданд. Натиҷаҳои аввалин ва нахустин бозёфтҳо диққату эътибори олимони инглис ва амрикоиро ба худ ҷалб сохт ва онҳо ба экспедитсияи муштарак асос гузоштанд.

Аз соҳили Шӯрободи силсилакӯҳҳои Зарафшон ёдгориҳои Сангиртеппа ва Узунқир ёфт шуданд. Ва маълум гардид, ки манзилгоҳҳои мазкур дар садаҳои X-IX то милод барпо гаштаанд. Ҳафриётшиносон ҳудуди қадимаи Кешро дар 30 километри доира муайян карданд, ки ҷои ҳозираи хоҷагии ширкатии ба номи Р.Шаймонови ноҳияи Китоб ба ҳисоб меравад. Ва маскани мазкур дар садаҳои XIII-YII то милод 3 гектар майдонро ишғол намуда, баъд васеъ гардида будааст.

Ба фикри ҳафриётшиносон ҷои кӯҳнаи Кеш қалъаи Узунқир-маркази вилоят будааст. Ҳамин тавр, бозёфтҳо исбот карданд, ки Шаҳрисабз яке аз шаҳрҳои қадимаи Осиёи Марказӣ мебошад ва «синну солаш» тақрибан ба 2700 баробар аст. Ва ин санаи муҳим таърихи давлатдории Ӯзбекистони имрӯза ба ҳисоб меравад. Чунки то ҳол 2500-солагии Бухоро, Самарқанд, Хева таҷлил гардида буданд.

Ба мақсади тасдиқ намудани 2700-солагии Шаҳрисабз ду маротиба конфронси байналхалқии илмиву амалӣ гузаронда шуд. Дар онҳо даҳҳо мутахассисон аз Англия, Амрико, Фаронса, Олмон ва дигар давлатҳо иштирок намуда, санаи мазкурро тасдиқ намуданд. Соли 1999 бошад, ба Шаҳрисабз корбасти ЮНЕСКО Андрио Бруно ташриф оварда, аз ёдгориҳои қадимаи шаҳр ба ваҷд омад ва 14 обидаи таърихӣ, маркази таърихии шаҳр аз рӯйхати мероси умумиҷаҳонии ЮНЕСКО ҷой гирифт. Маҷмӯъҳои Оқсарой, Доруттиловат, Доруссаодат ба қатори ҳафт мӯъҷизаи дунё шомил гардиданд. Алалхусус, дар ин конфронсҳо дар хусуси нақши Соҳибқирон ва темуриён дар бобати ташаккул ёфтани шаҳр сухан рафт.

Амир Темур, темуриён ва Кеш

Соли 1326 баъди вафоти Кепакхон дар улуси Чиғатой мубориза барои ҳокимият пурзӯр гардид. Дар даври хони охирини муғулон Қозонхон улуси Чиғатой тақсим гардид. Амирони маҳаллӣ ба муғулон ошкоро муқобилият нишон доданд. Дар байни онҳо амир Козағон ҳам буд, ки ба алоҳидагӣ фарқ мекард. Сараввал вай аз Қозонхон мағлуб шуда бошад ҳам, вале соли 1346 ӯро пурра мағлуб сохту бо ҳамин ба улуси Чиғатой пурра хотима дода шуд.

Амир Козахон худро хон эълон накарда бошад ҳам, давлатро идора кард ва соли 1358 аз тарафи Қутлуғ Темур қатл карда шуд. Ба тахт писари Козағон Амир Абдуллоҳ мебарояд. Вале сиёсати ӯ боиси норозигии халқ гардида, оқибат амирон Баён Юлдуз ва Ҳоҷӣ Барлос забон як карда, ӯро шаҳид мекунанд. Ва худсариву бедодгарӣ дар Мовароуннаҳр ба авҷи аълои худ расид.

Дар чунин шароит Амир Темур ба дунё омад. Падари ӯ Амир Тарағай ва амакаш Ҳоҷӣ Барлос бекон ба амирони сермулк маҳсуб буданд. Модари Амир Темур Тегинабегим Моҳ духтари Убайдуллоҳ ибн Тоҷаш Шарича Маҳмуд ал Маҳбубӣ ал Бухороӣ буд. Падари вай яке аз олимони номдори забон ба ҳисоб мерафт. Аз ин рӯ, дар синни ёздаҳсолагӣ Амир Темур илми фиқҳро об карда хӯрду дар ин бобат ба вай ягон кас мусобиқа карда наметавонист.

Вай бо устозони худ Шамсиддини Кулол, Зайниддини Абубакр Таябодӣ ва Саид Барака фахр дошт, оиди бедодгариҳои муғулон фикрҳояшро ошкоро гуфта, даъват намуд, ки онҳо халқро ба по хезонанд. Соли 1360 Туғлуқ Темир бо лашкари сершумори худ, ки иборат аз муғулон буд, ба Кеш ҳуҷум овард. Ҳокими Кеш Ҳоҷӣ Барлос ба Хуросон гурехт ва ҳамроҳи худ ҷиянаш Амир Темурро ҳам бурд. Вале дере нагузашта, аз раъяаш баргашту ба назди Туғлук Темурхон рафта, ба таркиби ҳукумати он шомил гардид. Ба Амир Темур вазифаи ҳокимиро супурда, Туғлук Темур ба Муғулистон рафт.

Амир Темур дар сари ҳокимият муваққатӣ будани худро фаҳмида, ба Кеш омад ва ба ҷамъ овардани қӯшун шурӯъ намуд. Ба мақсади ба вуҷуд овардани салтанати бузург ба назди Ҳизр Ясовур рафт, ки ҳукмдори Самарқанд буд. Хабари муттаҳид шудани онҳоро шунида, Амир Боязид ҳам ба онҳо ҳамроҳ гардид.

Амир Темур ба муборизаи пуршиддат ба муқобили муғулон табдил ёфта, дар синни 25-солагӣ ба мартабаи ҳокими Кеш мушарраф гардид. Дар синни 34-солагӣ тамоми ҳудуди Мовароуннаҳрро забт намуда, муғулонро пеш кард.

Амир Темур як одати хуб дошт. Ҳамин ки аз ҷангу набардҳо фориғ мешуд, ҳатман ба Кеши азизаш меомад, дар ин ҷо истироҳат карда, нақшаҳо кашида, баъд ба иҷрои онҳо шурӯъ менамуд. Соли 1370 ба шаҳр омада, рӯзи дуюм онро пою пиёда тай намуд.

Машварат даъват намуда, роҳҳои чӣ тавр тез аз нав сохтани шаҳрро нишон дод. Гумбази Сайидонро зиёрат намуд. Чунки дар ин ҷо қабри падару модараш ва пирҳояш буданд.

Соли 1373 Амир Темур ба муносибати тӯи амирзода Ҷаҳонгир ва Хонзодабегим ба Кеш боз омад. Чунки ҳамон вақт ба муқобили ҳукмдори Хоразм Юсуф Сӯфӣ лашкар кашида буд. Зеро вай Бухороро забт кард. Соли 1376 бошад, ба сари Амир Темур ғаму андӯҳи бемисле омад. Фарзанди калониаш Ҷаҳонгир аз олам чашм пӯшид. Дар назди Гумбази Сайидон ӯро ба хок супурд ва мақбара бунёд кунонд.

Амир Темур ба сохтмони Қасри Оқсарой ба гуфти Шарофиддини Алии Яздӣ соли 1379 шурӯъ намудааст. Ва он дар мӯҳлати кӯтоҳ сохта, ба истифода супурда шуд.

Амир Темур баъди юришҳо ҳатман ба Кеш меомад, истироҳат карда, баъд ба пойтахти мамлакаташ Самарқанд роҳ пеш мегирифт.

Нақши Амир Темур дар бобати ободгардонии Кеш ниҳоят калон аст. Ӯ ҳангоми ҳукмдори Кеш будан ба сохтани иморатҳо аз пахса, хишти хом диққату эътибори калон дода буд. Аз соли 1365 бошад, барои боэътимод ҳифз кардани шаҳр ба бунёди деворҳои муҳофизавӣ бештар рӯ овард. Соли 1371 устозаш Шамсиддини Кулол вафот кард ва ӯро ба хок супурда, дар болои қабраш мақбараи калонеро ба вуҷуд овард. Кеш ба ҳисори мустаҳкам табдил ёфта, соҳиби дарвозаҳо бо номҳои Самарқанд, Чироқчӣ, Яккабоғ, Офтоббаро гардида буд. Ду кӯчаи калони шаҳр ҳатман ба ин дарвозаҳо рафта мерасиданд. Сокинони 52 маҳаллаи шаҳр аз хавфу хатар эмин ҳаёт ба сар бурданд. Биноҳои сершумори аз якдигар зебо сохта шуда буданду вале аз онҳо то замони мо харобаҳои Оқсарой расида омадаасту халос. Сабабаш маълум. Хеле пухта сохта шуда буд. Сохтмонаш соли 1379 оғоз ёфта, соли 1404 ҳам давом кардааст. Баландиаш 74 метр, ду қисмаш дар шакли манора қад кашонда, болояш дар шакли арки бечӯб қад кашида буд. Қаср аз маҷмӯи биноҳо, саҳнаи калон ва боғ иборат буд. То замони мо бошад, ҳамагӣ як қисми манора, ки 38 метр баландӣ дорад, расида омадааст. Маълумотҳои таърихӣ собит мекунанд, ки баъди машварат бо Амир Темур меъмор Муҳаммад Юсуфи Табрезӣ ба кор шурӯъ намуда, ба он устоён ва меъморони беҳтарини хоразмиву эрониро ҳам ҷалб кардааст. Оқсарой қароргоҳи Амир Темур дар Шаҳрисабз ҳисобида мешуд. Аз ин рӯ ҳангоми ба Кеш омадан ӯ меҳмонон ва корафтодагонро маҳз дар ҳамин ҷо пазируфтааст. Аз он ҷумла, сафири испонӣ Рӯй Гонсалес де Клавихо 28 августи соли 1404 дар

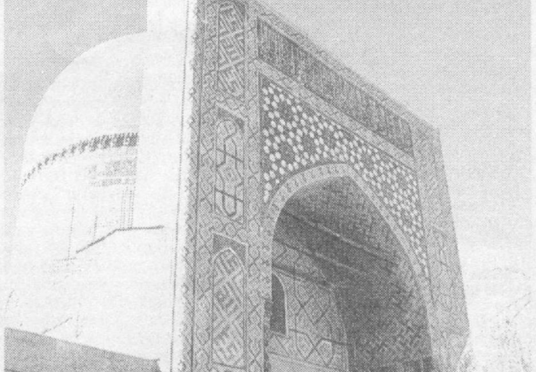

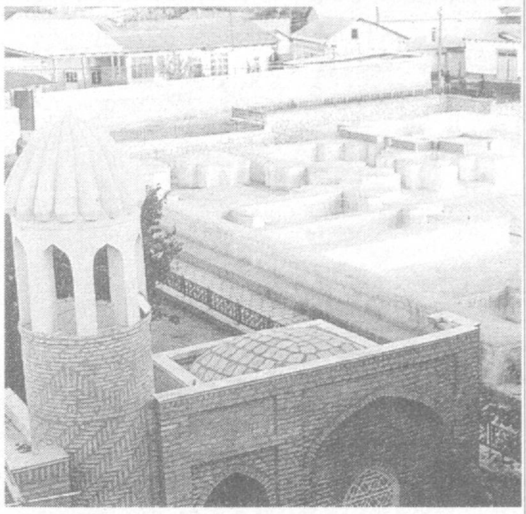

Оқсарой аз тарафи Амир Темур пазируфта шудааст. Ва қасри мазкур ба шарафи модари Амир Темур Тегинабегим сохта шуданаш аз сарчашмаҳои таърихӣ ба қарибӣ маълум гардид.

Яке аз ёдгориҳои муҳиме, ки Амир Темур дар Кеш қад кашондааст, ин мақбараи Шайх Шамсиддини Кулол мебошад, ки сараввал падари маънавии падараш ва баъд худи Амир Темур буд. Соли 1371 сохта шуда, солҳои 1373-1374 боқимондаҳои ҷасади падараш ва баъд модараш ба пойгоҳи қабри Шайх дафн мегарданд. Оқибат Маҷмӯи Гумбази Сайидон ба вуҷуд омад. Набераи Темур Улуғбек бошад, соли 1435 дар шафати Гумбаз масҷиди Кӯкгумбазро созондааст. Баъд дигар намояндагони темуриён низ дар бобати барқарор кардани як қатор обидаҳои таърихии Кеш саҳми калон гузоштаанд.

Вале душманији байни қавмҳо, норозигиҳо, тохтутозҳои пай дар пай ёдгориҳои таърихӣ ва биноҳои аз ҳамдигар зебои Шаҳрисабзро ҳам хароб карданд. Дар давраи салтанати Шӯроҳо бошад, онҳо бештар нобуд гардиданд ва танҳо баъди ба даст омадани истиқлолияти Ӯзбекистон барои тармиму азнавбарқароркунии онҳо диққату эътибори калони нигаронда шуда, алҳол бо баҳонаи ҷашни 2700-солагии шаҳр аксари онҳо умри дубора мебинанд.

Умри дубораи ёдгориҳо

Баъди эълон гардидани истиқлолияти Ӯзбекистон дар соҳаи идоракунӣ ҳам тағйиротҳо рух доданд. Аз он ҷумла, низоми ҳокимӣ дар ҷумҳурият ҷорӣ гардид. Мувофиқи он 21 июли соли 1992 иҷлосияи IX-уми даъвати бистуякуми Кенгаши намояндагони халқи шаҳри Шаҳрисабз ба амал омада, аз 80 вакили халқ 42 нафараш иштирок намуд. Азим Зайниддинов ҳокими шаҳри Шаҳрисабз тасдиқ гардид. Ҳамон вақт дар шаҳр 67 ҳазор аҳолӣ зиндагӣ карда, 13 корхонаи саноатӣ, 5 ташкилоти бинокорӣ, 8 муассисаи нақлиётӣ, 7 шабакаи савдо, 9 шабакаи хизмати маишӣ, 15 мактаб, 19 маҳалла, 3 кенгаши шаҳракро молик буд. Аз ҷиҳати нерӯ дар вилоят баъди Қаршӣ дар ҷои дуюм меистад.

Ҳамин тавр аҳли шаҳр дар шароити нав ба фаъолият шурӯъ намуда, комёбиҳои калонро ба даст оварданд, ба тармими ёдгориҳои таърихиву меъморӣ диққату эътибор калон гардид.Алалхусус, бо ордени «Амир Темур» мукофотонидани Шаҳрисабз аҳли меҳнати шаҳрро хеле рӯҳбаланд гардонд, ба фатҳи қуллаҳои нав ба нави меҳнатӣ даъват сохт.

Аз ин рӯ дар солҳои истиқлолият саноат, сохтмону нақлиёт ва соҳаи хизматрасонии шаҳр рушд ёфт, амволдории сершакла воқеият пайдо кард.

Барои доманадор шудани корҳо қарори Девони Вазирон «Дар бобати тайёрӣ ба ҷашни 2700-солагии Шаҳрисабз» нақши калоне бозид.

Мувофиқи он шаҳр ба майдони азими бунёдкорӣ мубаддал гардид. Одамон барои намоиш додани фидокорӣ, меҳнати зарбдорона, қудрату маҳорат ба фаъолияти доманадор шурӯъ намуданд. Ободонӣ, сабзу хуррамгардонӣ, тармими обидаҳои меъмориву таърихӣ авҷи худро пайдо карданд. Ба мақсади таъмири обидаҳои таърихиву меъморӣ аз Бухоро, Хева, Қӯқанд ва Тошканд беш аз 90 нафар устоёни моҳир ташриф оварданд.Онҳо дар обидаҳои таърихии Кӯкгумбаз, Ҷаҳонгир, Чорсӯ, Чӯбин корҳои зиёдеро ба иҷро расонданд. Дар маҷмӯъҳои Доруттиловат ва Доруссаодат, Чорсӯ беш аз шаст нафар устоёни Ҷамъияти саҳҳомии тарзи кушоди «Мерос»-и Шаҳрисабз кор карданд. 39 нафар усто, ки гурӯҳи махсусро ташкил доданд, дар Оқсарой корҳои бунёдкориро ба иҷро расонданд. Тамоми маблағи ҷудогардида сари вақт аз худ гардид.

Масҷиди Малик Аждар, ки дар садаи XIX, маҷмӯи Чорсӯ, ки дар садаи XY сохта шудаанд, низ аз тармим баромаданд.

Дар маҷмӯи Чорсӯ кушодани осорхонаи санъати амалии халқ, мусаввирӣ дар рӯзҳои ҷашн амалӣ мегардад. Дар заминаи Осорхонаи таърихи моддиву мадании Амир Темур Осорхона—мамнӯъгоҳи давлатии Шаҳрисабз кушода мешавад. Ҳамчунин дар савияи баланд гузаронидани конфронси илмиву амалӣ дар назар дошта шудааст, ки дар инкишоф ёфтани давлатдорӣ ва маданияти шаҳрсозии Ӯзбекистон чӣ гуна мавқеъ доштани Кеш—Шаҳрисабз мавриди баррасӣ қарор мегирад.

Алқисса, аҳли шаҳр бо кӯмаки ёварони худ ба ҷашни 27—солагии Шаҳрисабз бо омодагии пухта расида омадаанд.

Т.ЭҲСОН.

«Шаҳрисабз — мероси ҳазорсолаҳо»

— Чунин ном дорад монографияе, ки ба муносибати 2700-солагии ин шаҳр ба табъ мерасад.

Кори таҳририи ин китоби пурнақшу нигорро дар музеи Давлатии таърихи Темуриён — штаб - квартираи гузаронандани ҷашнвора таҳти роҳбарии умумии академики академияи илмҳои Ӯзбекистон профессор Эдвард Ритфеладзе ва директори ин маркази илмӣ, номзади илмҳои таърих Нозим Ҳабибуллоев дар ӯҳда доранд.

Дар байни муаллифони мақолаҳои ин асар олимони машҳур ҷой гирифтаанд. Аз ҷумла академик Михаил Массон, докторони илм Анатолий Саъдуллоев, Светлана Лунина, номзадҳои илми таърих Замира Усмонова, Галина Дресянская, Олга Лушпенко, Хайрулло Султонов, Георгий Никитенко, Ӯткур Мавлонов, Амонулло Бӯриев, Андрей Омелчинко бо мақолаҳои алоҳида иштирок кардаанд.

Мавзӯи маводи китоб таърихи қадимаи ин вилоят, ки шоҳаи таърих аст, генезис ва эволютсияи шаҳрро бо далелҳои археологӣ ва ёдгориҳои меъморӣ, мероси моддию бадеӣ, таърихи саидон ва амирони Шаҳрисабз — Кеш, дар бар мегиранд.

Бояд қайд намуд, ки далелу бурҳони тадқиқоти монографӣ хусусияти энсиклопедӣ дошта, ҷанбаи историографӣ дорад. Инъикоси воқеаҳои таърихӣ, нишондиҳандаҳои библиографӣ, манбаъҳо ва адабиётҳои ба таърихи бисёрасринаи ин шаҳр вобастабуда ҳама пурқиматанд.

Маводи китоб бо забони факту далелҳо аҳамияти махсуси Шаҳрисабзро барои омӯхтани таърихи кишвар хеле равшан нишон медиҳанд. Зеро ки тараққиёт ва инкишофу гулгулшукуфии он ба фаъолияти аҷдоди бузурги халқи ӯзбек, асосгузори сулолаи машҳури ҷаҳон ва сулолаи темуриён ҳамчунин бо вилоятҳои марказии ҳудуди Мовароуннаҳр, бо фаъолияти арбоби давлатӣ, сарлашкари бузург Амир Темур, ки дар ҳудуди ин шаҳр ба дунё омадааст, алоқаманд ва ин шаҳр аз марказҳои машҳури фарҳанг ва ҳаёти маънавии мардум, шаҳри косибон ва шаҳри азимест дар роҳи бузурги абрешим.

Сергей САВЧУК—ҚУРБОНОВ (ИА «Ҷаҳон»).

Эътирофи байналхалқӣ

Саммити сарони давлатҳо—иштирокдорони ташкилоти ҳамкории байналхалқии иқтисодӣ (ЭКО), ки дар Стамбул барпо гашт, ба ғолибони конкурси хотиравии байналхалқӣ аз рӯи панҷ номгӯй инчунин мукофотҳоро супурд. Дар он соҳаҳои: хоҷагии қишлоқ ва муҳити атроф, таърих, фарҳанг ва санъати тасвирӣ, илм ва технология, маориф, иқтисод ҷой доштанд. Дар байни мукофотгирифтагон намояндаи давлати мо—директори Институти химияи умумӣ ва неорганикии академияи илмҳои Ӯзбекистон Зокирҷон Салимов низ буд.

Академик Зокирҷон Салимов ба ин эътирофи байналхалқӣ бо кашфиёти махсуси аппаратҳо барои экологияи саноатӣ ноил гардидааст. Дар тамоми мамлакатҳои дунё ба масъалаи кам кардани таъсироти зароровари саноат ба табиат эътибори калон медиҳанд. Мамлакати мо дар ин кори муҳим фаъол буда, дар канор намебошад. Аз тарафи олимони лабораторияи ҷараёнҳо ва институти аппаратҳои технологияи кимёвӣ, ки ба он З.Салимов сарварӣ мекунад, аппаратҳои беҳамто кор карда баромада шуданд.Вай ҷиҳати ба худ ҷазб карда гирифтани ҳиссачаҳои хурди аз партовҳои газ монда, каолинҳои Ангрен, тоза намудани чигити пахта, ҳамаҷониба кор кардан ва соф намудани партовҳои саноати истеҳсоли равған кашфиёти бузург аст.

Аппаратҳои мазкур алҳол дар комбинати металлургӣ, як қатор комбинатҳои истеҳсоли равғанҳо ва дигар корхонаҳои Ӯзбекистон фаъолона мавриди истифода қарор гирифтаанд. Дар баробари ҳамин, ба таври намуна метавон гуфт, ки дар комбинати истеҳсоли равған маҳсулоти иловагии пурқимат аз қабили кислотаҳои палметин ва олеин ба даст меоянд, ки он дар истеҳсолоти собунҳои хушсифат, маҳсулоти кимёи маишӣ мавриди истифода қарор мегиранд.

Бо ҳамкории институт дар Урганҷ корхонаи муштараки ӯзбекӣ-русии «Ӯзхимвект» таъсис ёфтааст. Ҳамкории илмӣ бо олимони мамлакатҳои хориҷаи наздик ва дур инкишоф меёбанд.

Вячеслав ДРАЧЕВ, мухбири ӮзА.

НАВИГАРИҲОИ ВИЛОЯТИ НАМАНГОН

Корти болопӯшида

ТОШБУЛОҚ. Шумораи иншоотҳои нави варзиш, ки ба талаботи байналхалқӣ пурра мувофиқ меояд, дар вилоят боз якто афзуд. Чанде пеш дар маркази ноҳияи Намангон толори бошукӯҳи болопӯши теннис сохта ба истифода супурда шуд. Биноии мазкур, ки арзиши лоиҳавиаш 110 миллион сӯм аст, бо қувваи бинокорони раёсати идораи роҳсозии ноҳия бунёд гардид. Хоҷагиҳои ширкатӣ ва фермерӣ, корхонаву ташкилотҳои ноҳия, шахсони тадбиргар аз ҳар ҷиҳат ба бунёди иншооти нав кӯмак расониданд. Бо бунёди толори нав имконияти дар давоми сол дар ҳамаи шароитҳои боду ҳаво гузаронидани мусобиқаҳои гуногун фароҳам омад.

Ҷойҳои нави корӣ

УЙЧӢ. Дар маркази ноҳия боз як сехи нав ба кор оғоз намуд. Биноии сохтмонаш анҷомнаёфтаи собиқ фабрикаи шоҳибофиро кормандони тадбиргари корхонаи хурди «Муштарий А.И. ЛТД» бунёд намуда 21 дастгоҳи бофандагиро васл карда истеҳсоли сачоқҳои гуногунандозаро ба роҳ монданд.

—Дар натиҷаи кушодашавии коргоҳи нав 25 нафар занону духтарон бо кор таъмин гаштанд. Рӯзе беш аз 800 дона сачоқи хушсифати махмалин истеҳсол карда истодаем. Ин ба афзудани даромади корхона ва музди коргарон имконият медиҳад. Хӯроки нисфирӯзии коргарон бепул шудааст,—гуфт сардори корхонаи хурд Ҷобир Тошпӯлодов.

Имрӯзҳо кормандони корхонаи хурд бинои клуби хоҷагии ширкатии ба номи Абурайҳон Берунии ноҳияро таъмиру азнав сохта, дастгоҳҳои бофандагиро васл менамоянд. Дар натиҷаи ин беш аз 25 нафар сокинони маркази хоҷагӣ бо кор таъмин мегарданд.

Ҳиммат

ПОП. Солибой Суяровро дар хоҷагии ширкатии «Чоркесар» ва умуман дар деҳаи Парда Турсун нағз мешиносанд. Ӯ солҳои зиёд дар хоҷагӣ чун сарчӯпон дар ривоҷи чорводорӣ саҳми босазо гузоштааст. Ба нафақа баромаду асои чӯпониро ба писараш Асқаралӣ супурд.

Баҳори соли ҷорӣ дар натиҷаи обхезӣ ва сели калон дар сойи Кейинкӯл кӯпруки деҳа вайрон гардид. Алалхусус, барои пиронсолону бачагони мактабхони деҳа душвор гардид. Ҳолати гарони ҳамдеҳагонро дида Солибой Суяров аз ҳисоби маблағи шахсии худ 400 ҳазор сӯм сарф намуда кӯпруки деҳаро аз нав сохт. Дар натиҷа мушкилоти аҳли деҳа осон гардиду амаки Солибой сазовори дуою таҳсини аҳли деҳа гардид.

Бинои нави коллеҷ

ӮЙЧӢ. Солҳои зиёд аст, ки собиқ техникуми бинокории деҳаи Ҷийдакапа барои ташкилотҳои сохтмонӣ кадрҳои соҳибмалакаи дорои маълумоти миёнаи махсус тайёр мекунад. Дар асоси барномаи ислоҳоти таълим омӯзишгоҳи мазкур ба коллеҷи касбу ҳунарии бинокорӣ ва хизматрасонии коммуналӣ табдил ёфт. Бо қарори ҳукумат барои азнавсозию таъмир ва ҷиҳозонидани хонаҳои таълимӣ беш аз 900 миллион сӯм сарф гардид. Бинокорони моҳири колоннаи сайёри механиконидашудаи рақами 10 дар ҳамкорӣ бо якчанд фирмаҳои хусусӣ дар мӯҳлати кӯтоҳтарин бинои асосии таълимиро барои 1050 талаба, хобгоҳ барои 250 хонанда, биноҳои китобхона, ошхона, варзишгоҳи болопӯшидаи навро бо сифати аъло бунёд карда ба истифода супурданд.

Имрӯзҳо дар коллеҷ як нафар доктори илм, ду нафар номзади илм, 13 нафар омӯзгорони тоифаи олӣ ва 60 нафар муаллимони дорои маълумоти олӣ аз рӯи шаш ихтисос ба хонандагон таълиму тарбия медиҳанд.

А.НУРИДДИНОВ.

Китобҳои дарсӣ ба иҷора

Соли дуюм аст, ки дар мактабҳои вилояти Намангон китобҳои дарсиро ба иҷора додан ба роҳ монда шудааст. Соли таҳсили 2002-2003 -ум 72 фоизи хонандагони мактабҳои миёна китобҳои дарсиро дар асоси иҷора гирифта истифода мебаранд. Волидон нисфи ҳаққи иҷораро то 30-юми сентябр боқимондаашро то 30-юми ноябр бояд ба китобхонаи мактаб супоранд. Нархи иҷорапулӣ баланд нест. Масалан, хонандагони синфҳои нӯҳум барои ҳамаи китобҳои дарсӣ (якҷоя бо китоби забони англисӣ) 3250 сӯм ва бидуни китоби забони англисӣ 2900 сӯмро дар муддатҳои пешбинишуда бисупоранд. Маблағҳои иҷорапулӣ ба ҳисобрақами махсуси ҳар як мактаб, ки дар шӯъбаҳои «Пахтабанк» кушода шудааст, гузаронида мешавад. Ба ғайр аз ин, ҳар гуна ёрдампулиҳо ва хайрияҳои ҳомиён низ дар ҳамин ҳисобрақам ғун мегардад. Маблағи иҷора дар давоми чор сол нигоҳ дошта шуда, баъди гузаштани ин мӯҳлат аз ҷониби маъмурияти мактаб барои харидани китобҳои дарсӣ ва дигар ашёҳои таълимӣ сарф хоҳад гардид.

(Мухбири худамон).

Ислоҳот дар амал

Таҷрибаи пешқадам—гарави комёбӣ

Ҷараёни ба ҳаёт тадбиқ намудани қонунҳои Ҷумҳурии Ӯзбекистон «Дар бораи таълим», «Дастури миллӣ оиди тайёр намудани кадрҳо» ҳамчунин рафти ислоҳоти таълим на танҳо дар байни хонандагон, балки дар сафи омӯзгорон низ муаллимони боистеъдоду соҳибмаҳоратро муайян месозад. Алалхусус, дар байни омӯзгорони ҷавон муаллимони қобилиятноку навовар бештар ба назар мерасанд, ки онҳо аз қолабҳои кӯҳнаи таълим берун рафта дар асоси таҷрибаву услубҳои ба худ хос ба шогирдон сабақ меомӯзанд.

Яъне аз чунин омӯзгорони ҷавону фаъол ва навовар муаллими фанҳои таърих, «Инсон ва ҷомеа», «Асосҳои ҳуқуқ ва давлат»-и мактаби миёнаи рақами 6 шаҳри Косонсой Ҳасанбой Тоҷибоев мебошад.

Дарсҳои Ҳасанбой ғайриоддӣ аст. Ӯ дарсҳои худро чун мулоқот, баҳсу мунозира мегузаронад ва дар ҷараёни дарс иштироки фаъолонаи ҳамаи хонандагонро муваффақ мегардад. Аз ин сабаб соли 2000 ӯро ба Маркази маърифати иҷтимоии назди институти ҷамъияти кушоди хазинаи Сорос—Ӯзбекистон даъват намуда бо услуби кориаш шинос шуданд. Натиҷа ҳамин шуд, ки таҷрибаи «Истифодаи услуби фаъол»-и ӯ баъди омӯзиши маслиҳатҳои иловагӣ барои оммавигардонӣ тавсия гардид.

Ҳасанбой Тоҷибоев дар мавзӯи «Талқини ғояҳои инсонпарварӣ дар дарсҳои таърих», «Инсон ва ҷомеа» ва «Асосҳои давлат ва ҳуқуқ» ҷустуҷӯҳои илмиву педагогии худро идома медиҳад. Ӯ зимни ҳамин мавзӯъ маърӯзаҳои дарси ҳаштсоатаро чун дастури илмӣ чоп намуда, ба мактабҳои ноҳия бепул тақсим кардааст.

Чанде пеш дарси мунозиравии Ҳасанбойро дар мавзӯи «Ибни Синои бузург дар таъқибу дарбадарӣ», ки бо услуби нави омӯзгор ташкил шудааст, муаллимони фанҳои таърих, «Инсон ва ҷомеа», «Асосҳои давлат ва ҳуқуқ»-и мактабҳои ноҳия мушоҳида карда бо таҷрибаи пешқадам аз наздик шинос шуданд. Омӯзиши таҷрибаи пешқадам аз тарафи Институти такмили ихтисоси муаллимони вилояти Намангон, алалхусус, бо кӯшишу ғайрати мудири кафедраи фанҳои иҷтимоӣ ва асосҳои маънавият Ҳусниддин Шарифбоев ташкил гардид. Ҷараёни дарсдиҳии Ҳасанбой Тоҷибоев пурра ба навори видео гирифта шуда, барои оммавигардонӣ ба хазинаи видеотекаи институти такмили ихтисос ва шӯъбаи таълими халқии ноҳияи Косонсой тавсия гардид.

Алиҷон СИДДИҚОВ, Абдурауф ТИЛЛОЕВ, услубшиносони шӯъбаи таълими халқии ноҳияи Косонсой.

TV Барномаи ҳафтаина

Аз 4 то 10 ноябр

ДУШАНБЕ 4

Ўзбекистон I

6.00 Ассалом, Ўзбекистон. 8.00 Таҳлилнома. 8.45, 17.55 ТВ маркет. 8.50 Телефилми «Шаҳрисабз». 9.00 Барои бачаҳо кинодастури «Камалак». 9.40 Ҳокимияти чорум. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Навигариҳо. 10.05 Филми бадеии «Кўҳҳои мовӣ ё худ воқеаи аз ҳақиқат дур». 11.35 Консерт. 12.05 Телеалманахи «Ин фасли аҷиб». 12.25 Экран ба хурдтаракон. Ғунчаҳои санъат. Телебозии «Тоҷи тиллоӣ». 13.25 Сериали «Ошин». 13.55, 17.05 Шарҳи ТВ. 14.10 Барои пахтакорон барномаи истироҳатии «Саҳрои зархез». 14.50 Филми бадеии «Ин чунин бозӣ аст». 16.20 Қадамҳои тиббиёт. 16.35 ТВ клип. 16.45 Гавҳари қалб. 17.10 Таронаҳои эстрадӣ. 17.35 Ҳунарманд. 18.10 Мултфилм. 18.25 Мулк. 18.45 Телелотереяи «Бахтли воқеа». 19.15 Як ҷуфт суруд. 19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 22.45 Эълонҳо. 19.30 Ахбор. 20.00 Афсонаҳои шом. 20.15 Композитсияи назмии «Маҳди Ватан». 20.30 Ахбор. 21.05 Баромади ҳунарпешаи мардумӣ Нуриддин Ҳайдаров. 21.30 Сериали «Ошин». 22.00 Шарофати куҳансолон. 22.20 Варзиш. 22.35 ТВ клип. 22.50 Ахбор-дайҷест. 23.10 Тимсоли Ватан.

Ўзбекистон II

15.25 Эълони намоишҳо. 15.30 Як ҳафтаи Давр. 16.00 Оҳангҳои дерина. 16.15 Ҳафтаномаи варзиш. 16.30 Шарҳи ТВ. 16.35 Почтаи «Авлоди нав». Биёед шинос шавем. 17.05 Мултсериал. 17.30 Коратон барор гирад. 18.30 Шуоҳои тафаккур. 18.45 Навоҳои шом. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр. 19.35 Шарҳи ТВ. 19.40 Оҳангҳои дерина. 19.50 Як диёре, ки. 20.10 Овози ҷавонон. 20.30 Сурудҳои муҳаббат. 20.50, 21.25, 22.35 Эълонҳо. 20.55 Сериали «Эсмералда». 21.30 Ҳамсинни деҳотиам. 21.50 Мероси тиллоӣ. 22.00 Давр. 22.40 Шарҳи ТВ. 22.45 Сериали «Қаҳваи муҳаббат». 23.10 Варзиш. Интерфутбол. 23.55 Давр. 1.00 Шаб ба хайр.

Ўзбекистон III

17.15 Эълони намоишҳо. 17.20 Сериали «Дар зери кунҷи 23,5 дараҷагӣ». 17.40, 19.10, 21.50 Телегазетаи «Экспресс». 18.00 Соати бачаҳо. 18.30, 20.00, 21.10, 22.10 Пойтахт. 18.50 Тиббиёт барои шумо. 19.30 Варзиш ва бачаҳо. 19.45 Автонавигариҳо. 20.30 Сериали «Изабеллаи азизам». 21.30 Хусусигардонӣ: давра ба давра. 22.30 Кинонигоҳ. 24.00 Шаб ба хайр, шаҳрам.

Ўзбекистон IV

7.30—9.00 Намоишҳои ТҶР. 17.15 Намоишҳои ТВ Туркия. 17.45 Эълони намоишҳо. 17.50 Вести. 18.05 Навигариҳои Евронюс. 18.20 Намоиши ҳаҷвии «Ҳазл аз паси ҳазл». 19.00 Маро интизор бош. 20.00 Телебозии «Кӣ миллионер шудан мехоҳад?» . 21.00 Время. 21.35 Консерт. 22.40 «Форт Бояр». 23.30 Фабрикаи ситораҳо. 24.00 Ахбор. 00.35 Шаб ба хайр.

СЕШАНБЕ 5

Ўзбекистон I

6.00 Ассалом, Ўзбекистон,8.00 Ахбор. 8.35, 17.55 ТВ маркет. 8.40 Шарҳи рўзномаҳо. 9.00 Телефилмҳои «Гилем», «Сўзанӣ». 9.20 Сеҳри соз. 9.40 Модари сиҳҳат—фарзанди солим. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Навигариҳо. 10.05 Мулк. 10.25 Филми бадеии «Қуҳои ёбоӣ». 11.45 Варзиш. 12.05 Солҳои талабагиам. 12.25 Шарофати куҳансолон. 12.45 Кинотеатр. 13.05 Баромади ҳунарпешаи мардумӣ Нуриддин Ҳайдаров. 13.30 Сериали «Ошин». 14.10 Дунёи рангин. 14.30 Филми бадеии «Ниҳолҳо». 15.55 Дар олами сиёсат. 16.15 Телефилми «Корхонаи фидоиҳо». 16.35 Таронаҳои дутору танбур. 16.55 Ба ватанам хизмат мекунам. 18.10 Орзуи авлоди баркамол. 18.30 Инсон ва қонун. 18.50 Мероси тиллоӣ. 19.10 Тафсилот. 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонҳо. 19.30 Ахбор. 20.00 Афсонаҳои шом. 20.15 Навигариҳои Ўзбекистон ба забони англисӣ. 20.30 Ахбор. 21.05 Моҳи Рамазон муборак. 21.35 Сериали «Ошин». 22.05 Ўзбекистон Ватани ман. 22.25 Футболи олам. 22.45 Мувозинат. 23.10 Ахбор-дайҷест. 23.30 Тимсоли Ватан.

Ўзбекистон II

8.55 Эълони намоишҳо. 9.00 Давр. 9.15 Почтаи «Авлоди нав». Биёед шинос шавем. 9.45 Мултсериал. 10.10 Кинотакдим. 10.30 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 10.45 Шарҳи ТВ. 10.50 Сериали «Эсмералда». 11.20 Тиҷорат академия. 11.35 Овози ҷавонон. 11.55 Асрори тандурустӣ. 12.15 Сериали «Жан Кристоф». 13.05 Мутолиа. 13.20 Интерфутбол. 15.00 Оҳангҳои дерина. 15.15 Пазмонии ғазал. 15.35 Экран ба хурдтаракон. «Сеҳргарии серзавқ». 16.40 Мунозира. 17.00 Эълони намоишҳо. 17.05 Студияи «Авлоди нав». Кабутари сафед. Калиди тиллоӣ. 17.35 Мултсериал. 18.00 Сабақҳо оиди андоз. 18.15 Шарҳи ТВ. 18.20 Автопатрул. 18.40 Навоҳои шом. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр. 19.35 Шарҳи ТВ. 19.40 Оҳангҳои дерина. 19.50 Давр-сўҳбат. 20.05 Марди майдон. 20.25 Навоҳои ҷавонӣ. 20.45, 21.20, 22.35 Эълонҳо. 20.50 Сериали «Эсмералда». 21.25 Сурудҳо дар васфи Ватан. 21.30 Овози ҷавонон. 21.50 Мероси тиллоӣ. 22.00 Давр. 22.40 Шарҳи ТВ. 22.45 Сериали «Қаҳваи муҳаббат». 23.10 Варзиш. Нокаут. 23.35 Давр. 23.50 Сериали «Ҳудуди ҳақиқат». 0.15 Шаб ба хайр.

Ўзбекистон III

17.15 Эълони намоишҳо. 17.20 Сериали «Дар зери кунҷи 23,5 дараҷагӣ». 17.45, 19.10, 22.00 Телегазетаи «Экспресс». 18.05 Соати бачаҳо. 18.30, 20.00, 21.10, 22.20 Пойтахт. 18.50 Ҳимоя. 19.30 Навоҳои суннатӣ. 20.30 Сериали «Изабеллаи азизам». 21.30 Дар бораи саёҳат. 23.15 Кинонигоҳ. «Виллада». 00.30 Шаб ба хайр, шаҳрам.

Ўзбекистон IV

7.30—9.00 Намоишҳои ТҶР. 17.15 Намоишҳои ТВ Туркия. 17.45 Эълони намоишҳо. 17.50 Вести. 18.05 Навигариҳои Евронюс. 18.20 Намоиши ҳаҷвии «Мо аноӣ нестем». 19.00 Сериали «Риштаҳои оилавӣ». 20.00 «Қаҳрамони охирин-2». 21.00 Время. 21.40 Саёҳати рақс. 21.55 Сар то сари ҷаҳон. 22.40 Худ ба худ режиссёр. 23.30 Фабрикаи ситораҳо. 24.00 Ахбор. 00.35 Шаб ба хайр.

ЧОРШАНБЕ 6

Ўзбекистон I

5.30 Тўҳфаи Рамазон. 5.50 Телефилми «Шарифамомо». 6.00 Ассалом, Ўзбекистон. 8.00 Ахбор. 8.35, 17.55 ТВ маркет. 8.40 Шарҳи рўзномаҳо. 9.00 Мувозинат. 9.25 Олами мусиқии симфонӣ. 9.45 Тафсилот. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Навигариҳо. 10.05 Сабақҳои алифбо. 10.25 Филми бадеии «То душанбе як гап мешудагист». 12.05 Сабақҳои ҳуқуқ. 12.25, 13.55 ТВ клип. 12.35 Остонааш аз тилло. 12.55 Шарҳи ТВ. 13.00 Умри ба санъат бахшидашуда. Х.Қосимов. 13.25 Сериали «Ошин». 14.10 Орзуи авлоди баркамол. 14.30 Филми бадеии «Диққат, дар шаҳр сеҳргар». 15.25 Дар оилаи ягона. 15.55 Сайёраи бачаҳо. Мактубҳо кабутарҳо. Ҷазирачаи ҳарфҳои сеҳрнок. 16.55 Тўҳфаи Рамазон. 17.15 Боварӣ. 17.35 Мултфилм. 18.10 Намоиши бадей-публисистии «Аҷаб саодат аст». 18.30 Телелотереяи «Умид». 19.00 Як ҷуфт суруд. 19.10 Мулк. 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонҳо. 19.30 Ахбор. 20.00 Афсонаҳои шом. 20.15 Рў ба рў. 20.30 Ахбор. 21.05 Андоз ва мо. 21.20 Сериали «Ошин». 21.50 Варзиш. 22.05 «Сатрҳои сурудгашта». М.Тоир. 22.35 Теленовеллаи «Эҳсон». 22.55 Ахбор-дайҷест. 23.15 Тимсоли Ватан.

Ўзбекистон II

8.55 Эълони намоишҳо. 9.00 Давр. 9.15 Студияи «Авлоди нав». Кабутари сафед. Калиди тиллоӣ. 9.45 Мултсериал. 10.10 Давр-сўҳбат. 10.25 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 10.40 Шарҳи ТВ. 10.45 Сериали «Эсмералда». 11.15 Сабақҳо оиди андоз. 11.30 Сиҳҳат бошед. 11.50 Сериали «Жан Кристоф». 12.40 Овози ҷавонон. 13.00 Мулттамошо. 13.15 Варзиш. Теннис. 13.55 Оҳангҳои дерина. 14.10 Сериали «Саргузаштҳои зериобии командаи Касто». 15.00 Автопатрул. 15.20 Қисми якуми филми бадеии «Гул ва санг». 16.35 Эълони намоишҳо. 16.40 Студияи «Авлоди нав». Ҳама чизро донистан мехоҳам. Шеърияти бачаҳо. 17.10 Мултсериал. 17.35 Шарҳи ТВ. 17.40 Бачаҷон. 17.55 Огоҳӣ талаби давр. 18.10 Асрори чемпион. 18.30 Каталог.18.40 Навоҳои шом. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр. 19.35 Оҳангҳои дерина. 19.45 Дастархони пурфайз. 20.00 Спортлото. 20.10 Ракурс. 20.30 Таронаҳои муҳаббат. 20.50, 21.25, 22.35 Эълонҳо. 20.55 Сериали «Эсмералда». 21.30 Овози ҷавонон. 21.50 Мероси тиллоӣ. 22.00 Давр. 22.40 Шарҳи ТВ. 22.45 Сериали «Қаҳваи муҳаббат». 23.00 Варзиш. Интерфутбол. 23.55 Давр. 1.00 Шаб ба хайр.

Ўзбекистон III

17.15 Эълони намоишҳо. 17.20 Сериали «Дар зери кунҷи 23,5 дараҷагӣ». 17.45, 19.10, 22.15 Телегазетаи «Экспресс». 18.05 Меҳмонхонаи мусиқӣ. 18.30, 20.00, 21.10, 22.35 Пойтахт. 18.50 Қалби зан. 19.30 Боэҳтиром. 19.45 Репортажи долузарб. 20.30 Сериали «Изабеллаи азизам». 21.30 Дорухона мешунавад. 23.00 Серияи якуми филми бадеии «Карнавал». 00.10 Шаб ба хайр, шаҳрам.

Ўзбекистон IV

7.30—9.00 Намоишҳои ТҶР. 17.15 Намоишҳои ТВ Туркия. 17.45 Эълони намоишҳо. 17.50 Вести. 18.05 Навигариҳои Евронюс. 18.20 Инсон ва қонун. 19.00 Сериали «Риштаҳои оилавӣ». 20.00 Телебозии «Рулеткаи рус». 21.00 Время. 21.35 Филми бадеии «Мувофиқи шароити оилавӣ». 23.40 Мусиқӣ. 23.50 Фабрикаи ситораҳо. 00.20 Ахбор. 00.55 Шаб ба хайр.

ПАНҶШАНБЕ 7

Ўзбекистон I

5.30 Тўҳфаи Рамазон. 5.50 Телефилми «Қалбҳои ҳамеша ҷавон». 6.00 Ассалом, Ўзбекистон. 8.00 Ахбор. 8.35 ТВ маркет. 8.40 Шарҳи рўзномаҳо. 9.00 Экран ба хурдтаракон. Мактубҳо кабутарҳо. Ҷазирачаи ҳарфҳои сеҳрнок. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Навигариҳо. 10.05 Мулк. 10.20 Филми бадеии «Даромадани бегонаҳо мумкин не, мумкин». 11.35 Истиқболи илму фан. 11.55, 13.55 Шарҳи ТВ. 12.05 Гулшани нафосат. 12.30 Саёҳати олам. 12.50 Варзиш. 13.05 Намоиши бадей-публисистии «Аҷаб саодат аст». 13.25 Сериали «Ошин». 14.10 Сатрҳои сурудгашта. М.Тоир. 14.40 Варзиш. 15.00 Моҳият. 15.20 Спектакли «Ғарибӣ дар ба дар» (Ф.Даминов). 15.55 Экран ба хурдтаракон. Тамошоҳои сирк. Ман ҳамчун бобоям шудан мехоҳам. 16.55 Тўҳфаи Рамазон. 17.15 Намоиши бадей-публисистии «Боғам маро фаромўш нахоҳад кард». 17.35 Навоҳои суннатӣ. 17.50 Ривоҷ. 18.10 Ўзбекистон: ҷавонони асри ХХ1. 18.30 Телелотереяи «Яхши ният». 19.05 Қомуси ҳаёт. 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонҳо. 19.30 Ахбор. 20.00 Афсонаҳои шом. 20.15 Навигариҳои Ўзбекистон ба забони англисӣ. 20.30 Ахбор. 21.05 Модари сиҳҳат—фарзанди солим. 21.25 Як ҷуфт суруд. 21.35 Телемулоқот. Сифати маҳсулоти хўрокворӣ. 22.15 Фарзанди давр. 22.45 Ахбор-дайҷест. 23.05 Тимсоли Ватан.

Ўзбекистон II

8.55 Эълони намоишҳо. 9.00 Давр. 9.15 Студияи «Авлоди нав». Ҳама чизро донистан мехоҳам. Аз ашъори бачаҳо. 9.45 Мултсериал. 10.10 Бачаҷон. 10.25 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 10.35 Шарҳи ТВ. 10.40 Сериали «Эсмералда». 11.10 Қитъаи варзиш. 11.40 Асрори чемпион (русӣ). 12.00 Сериали «Жан Кристоф». 12.50 Овози ҷавонон. 13.10 Оҳангҳои дерина. 13.20 Интерфутбол. 15.00 Ракурс. 15.20 Мулттамошо. 15.35 Қисми дуюми филми бадеии «Гул ва санг». 16.50 Эълони намоишҳо. 16.55 Бозӣ кун бачаҷон, бозӣ кун. 17.10 Студияи «Авлоди нав». Дунё ва бачаҳо. 17.30 Мултсериал. 17.55 Шарҳи ТВ. 18.00 Ахбори Коском. 18.05 Огоҳ. 18.20 Дар олами табобат. 18.40 Навоҳои шом. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр. 19.35 Шарҳи ТВ. 19.40 Оҳангҳои дерина. 19.50 Давр-сўҳбат. 20.05 Мизон. 20.30 Навоҳои ҷавонӣ. 20.50, 21.25, 22.35 Эълонҳо. 20.55 Сериали «Эсмералда». 21.30 Овози ҷавонон. 21.50 Мероси тиллоӣ. 22.00 Давр. 22.40 Шарҳи ТВ. 22.45 Сериали «Қаҳваи муҳаббат». 23.10 Варзиш. Интерфутбол. Дар танаффус—Давр. 1.00 Шаб ба хайр.

Ўзбекистон III

17.15 Эълони намоишҳо. 17.20 Сериали «Дар зери кунҷи 23,5 дараҷагӣ». 17.45, 19.05, 22.00 Телегазетаи «Экспресс». 18.00 Соати бачаҳо. 18.30, 20.00, 21.10, 22.20 Пойтахт. 18.50 Навниҳол. 19.25 Фасли камолот. 19.45 Дар хизмати мардум. 20.30 Сериали «Изабеллаи азизам». 21.30 Мушоҳида. 22.45 Кинонигоҳ. Серияи дуюми «Карнавал». 00.20 Шаб ба хайр, шаҳрам.

Ўзбекистон IV

17.15 Намоишҳои ТВ Туркия. 17.45 Эълони намоишҳо. 17.50 Вести. 18.05 Навигариҳои Евронюс. 18.20 Экспромт. 18.40 Нигоҳ. 19.05 Консерт. 21.00 Время. 21.30 Давоми консерт. 23.25 Фабрикаи ситораҳо. 23.55 Ахбор. 00.30 Шаб ба хайр.

ҶУМЪА 8

Ўзбекистон I

5.30 Тўҳфаи Рамазон. 5.50 Телефилми «Сарчашма». 6.00 Ассалом, Ўзбекистон. 8.00 Ахбор. 8.35, 17.55 ТВ маркет. 8.40 Шарҳи рўзномаҳо. 9.00 Экран ба хурдтаракон. Тамошоҳои сирк. Ман ҳамчун бобоям шудан мехоҳам. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Навигариҳо. 10.05 Филми бадеии «Ривоят дар ҳаққи Ойсулуви соҳибҷамол». 11.15 Худро намоён кун. Дар экран вилояти Хоразм. 11.40 Ўзбекистон: ҷавонони асри ХХ1.12.05 Қомуси ҳаёт. 12.25 Шарҳи ТВ. 12.30 Мусиқӣ ва театр. 12.55 Фарзанди давр. 13.35 Телеалманахи «Олам». 14.10 Телемулоқот. Сифати маҳсулоти хўрокворӣ. 14.50 ТВ клип. 15.00 Теленовеллаи «Ҳатто номамро ҳам напурсед». 15.55 Сайёраи бачаҳо. «Фикр кун, ҷўй, ёб». Телемусобиқа. Мултфилм. 16.55 Тўҳфаи Рамазон. 17.15 Манзилҳои нурафшон. 17.35 Саро ҷавониам. 18.10 Тандурустӣ. 18.30 Тафсилот. 18.45 Навоҳои шом. 19.05 Ба сўи ҳидоят. 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонҳо. 19.30 Ахбор. 20.00 Афсонаҳои шом. 20.15 Як ҷуфт суруд. 20.30 Ахбор. 21.05 Озода Нурсаидова месарояд. 21.45 Сериали «Ошин». 22.15 Гаҳвораи тиллоӣ». 22.35 Варзиш. 22.50 Дар сари роҳ. 23.10 Ахбор-дайҷест. 23.30 Тимсоли Ватан.

Ўзбекистон II

8.55 Эълони намоишҳо. 9.00 Давр. 9.15 Студияи «Авлоди нав». Дунё ва бачаҳо. 9.35 Мултсериал. 10.00 Бозӣ кун бачаҷон, бозӣ кун. 10.15 Давр-сўҳбат. 10.30 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 10.40 Шарҳи ТВ. 10.45 Сериали «Эсмералда». 11.15 Овози ҷавонон. 11.35 Мизон. 12.00 Ҷуғрофияи ҷаҳон. 12.50 Як диёре, ки. 13.10 Оҳангҳои дерина. 13.20 Интерфутбол. 15.00 Огоҳӣ талаби давр. 15.15 Ахбори Коском. 15.20 Мултфилм. 15.35 Сериали «Саргузаштҳои зериобии командаи Касто». 16.25 Хуш омадед. 16.55 Эълони намоишҳо. 17.00 Студияи «Авлоди нав». Ў кист? Ин чист? 17.20 Мултсериал. 17.45 Шарҳи ТВ. 17.50 Автосалтанат. 18.05 Дар лаби ҷар. 18.20 Овози ҷавонон. 18.40 Навоҳои шом. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр. 19.35 Шарҳи ТВ. 19.40 Оҳангҳои дерина. 19.50 Нигоҳи Давр. 20.10 Азизам. 20.35 Дастури мусиқии «Ишқи ёр». 20.50, 21.25, 22.35 Эълонҳо. 20.55 Сериали «Эсмералда». 21.30 Мактубҳои сарбозон. 21.50 Мероси тиллоӣ. 22.00 Давр. 22.40 Шарҳи ТВ. 22.45 Сериали «Қаҳваи муҳаббат». 23.10 Варзиш. Шоҳони ринг. 0.10 Давр. 0.25 Сериали «Ҳудуди ҳақиқат». 0.50 Шаб ба хайр.

Ўзбекистон III

17.15 Эълони намоишҳо. 17.20 Сериали «Дар зери кунҷи 23,5 дараҷагӣ». 17.45, 19.15, 21.50 Телегазетаи «Экспресс». 18.05 Соати бачаҳо. 18.30, 20.00, 21.10, 22.10 Пойтахт. 18.50 «Ҳудуди М». 19.35 Осмон аз замини мо сар мешавад. 19.50 Мусиқӣ. 20.30 Сериали «Изабеллаи азизам». 21.30 Ҳамшаҳриён. 22.35 Кинонигоҳ. «Дасти булўрин». 00.15 Шаб ба хайр, шаҳрам.

Ўзбекистон IV

17.15 Намоишҳои ТВ Туркия. 17.45 Эълони намоишҳо. 17.50 Вести. 18.05 Навигариҳои Евронюс. 18.20 Намоиши ҳаҷвии «Ҳазл аз паси ҳазл». 18.50 Телебозии «Кӣ миллионер шудан мехоҳад?». 19.55 «Қаҳрамони охирин-2». 21.00 Время. 21.35 Фабрикаи ситораҳо. 22.30 Филми ҳуҷҷатии «Дарди онҳо дарди мо». 23.10 Дурдаршан. 23.35 Ахбор. 00.10 Шаб ба хайр.

ШАНБЕ 9

Ўзбекистон I

5.30 Тўҳфаи Рамазон. 5.50 Телефилми «Қад-қади дарёи Кўксув». 6.00 Ассалом, Ўзбекистон. 8.00 Ахбор. 8.35 ТВ маркет. 8.40 Шарҳи рўзномаҳо. 9.00 Экран ба хурдтаракон. Телемусобиқаи «Фикр кун, ҷўй, ёб». 9.40 Ба сўи ҳидоят. 10.00 Бўстони мусиқӣ. 10.20 Гаҳвораи тиллоӣ. 10.40 Қисми якуми филми бадеии «Саргузаштҳои Шерлок Холмс ва доктор Ватсон». 11.45 ТВ клип. 11.55 Варзиш. 12.10 Қисми дуюми филми бадеии «Саргузаштҳои Шерлок Холмс ва доктор Ватсон». 13.55, 14.20 Шарҳи ТВ. 14.00 Телеалманахи «Маърифат». 14.25 Озода Нурсаидова месарояд. 15.05 Ҷараёни адабӣ. Нависанда ва давр. Шеър ва шуур. 15.40 Барои бачаҳо «Фламинго». 16.05 Дар оилаи ягона. 16.35 Ба бахтамон сиҳҳат бошед. 16.55 Тўҳфаи Рамазон. 17.15 Пазмонии авлодҳо. 17.35 Телеалманахи «Ин фасли аҷиб». 17.55 Дар болу пари орзуҳо. 18.10 Сайёраи бачаҳо. Телешоуи «Майдончаи мўъҷизаҳо». 19.10 Дунёи рангин. 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонҳо. 19.30 Ахбор. 20.00 Афсонаҳои шом. 21.15 Навигариҳои Ўзбекистон ба забони англисӣ. 20.30 Ахбор. 21.05 Барои пахтакорон барномаи истироҳатии «Саҳрои зархез». 21. 40 Телеминиатураҳо. 22.10 Футбол. «Дўстлик»—«Металлург». 23.00 Ахбор-дайҷест. 23.20 Қисми якуми филми бадеии «Одами борон». 00.20 Тимсоли Ватан.

Ўзбекистон II

7.55 Эълони намоишҳо. 8.00 Субҳи Давр. 9.00 Студияи «Авлоди нав». Ў кист? Ин чист? 9.20 Мултсериал. 9.45 Клуби бачаҳо. 10.05 Дар олами табобат. 10.25 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 10.35 Шарҳи ТВ. 10.40 Сериали «Эсмералда». 11.10 Огоҳ. 11.25 Нигоҳи Давр. 11.45 Варзиш. Шоҳони ринг. 12.45 Овози ҷавонон. 13.05 Сериали «Шукуфаи қалбам». 14.30 Оҳангҳои дерина. 14.45 Меҳмони ғайричашмдошт. 15.05 Варзиш. Теннис. 15.45 Ҳангомаи бонуҳо. 16.10 Сериали «Рамаяна». 16.45 Эълони намоишҳо. 16.50 Студияи «Авлоди нав». Бекор нашин. 17.10 Мултфилм. 17.20 Аз забони бача. 17.50 Шарҳи ТВ. 17.55 Бо ҳар ду гўш. 18.10 Футбол ҷамъ. 18.30 Каталог. 18.40 Навоҳои шом. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр. 19.35 Шарҳи ТВ. 19.40 Оҳангҳои дерина. 19.50 Давр-репортаж. 20.00 Оҳанрабо. 20.35 Навоҳои ҷавонӣ. 20.50, 21.45, 22.35 Эълонҳо. 20.55 Сериали «Шукуфаи қалбам». 21.50 Мероси тиллоӣ. 22.00 Давр. 22.40 Шарҳи ТВ. 22.45 Таронаҳои шабона. 22.55 Филми бадеии «Бори зиёдатӣ». 0.30 Шаб ба хайр.

Ўзбекистон III

17.15 Эълони намоишҳо. 17.20 Мулткарусел. 17.40 Ҷуғрофияи ҷаҳон. 18.10, 19.40, 23.05 Телегазетаи «Экспресс». 18.30 Афиша. 18.50 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 19.00 Пойтахт. 19.20 Хусусигардонӣ: давра ба давра. 20.00 Табрику муборакбод мекунем. 20.45 Ҳамчун гавҳар. 21.00 Пойтахт. 21.25 Ташриф. 21.45 Филми бадеии «Се нафар дар роҳ». 23.25 Шаб ба хайр.

Ўзбекистон IV

9.00 Эълони намоишҳо. 9.05Мусиқӣ. 9.10Мултсеанс. 9.25 Ду роял. 10.10 Қайдҳои ғайрироҳии Д.Крилов. 10.30 Ҳангоме, ки ҳама дар хонаанд. 11.05 Мазаҳўракҳо. 11.55 Навигариҳо. 12.05 Донистан мехоҳам. 12.25 Микрофони тиллоӣ. 12.55 Бо ҳамроҳии Т.Полонская. 13.15 Одамони корчаллон. 13.35 Видеоканали «Дўстӣ». Дар хонадони саҳӣ. Ўзбекистон—маъвои умумиамон. Умед. 18.00 Эълони намоишҳо. 18.05 Мусиқӣ. 18.45 Ченаки панҷум. 19.10 Майдони мўъҷизаҳо. 20.35 «Олами виртуал». 20.45 Шлягер. 21.00 Олами зебои мўдҳо. 21.15 Хит-парад. 21.30 Вояж. 21.40 Вохўрӣ бо ситора. 21.55 Воситаи зиндагӣ. 22.10 Мусиқӣ. 22.25 Навбатдории шабона. 22.40 Автострада. 22.55 Зарбаи дутарафа. 23.10 Ахбор. 23.45 Филми бадеии «Зани гулдаст». 1.45 Шаб ба хайр.

ЯКШАНБЕ 10

Ўзбекистон I

5.30 Тўҳфаи Рамазон. 5.50 Телефилми «Тирамоҳ». 6.00 Ассалом, Ўзбекистон. 8.00 Ахбор. 8.35Барои бачаҳо кинодастури «Камалак». 9.10 Ғароибот. 9.30 Мултфилм. 10.00 Ба ватанам хизмат мекунам. 11.00 Меҳри модар. 11.20, 16.25 Шарҳи ТВ. 11.25 Телешоуи «Майдончаи мўъҷизаҳо». 12.25 Телеминиатураҳо. 12.50 Гавҳари қалб. 13.10 Филми бадеии «Моҳидории калон». 14.20 Футбол. «Насаф»—«Андиҷон». 15.10 Спектакли «Ошиқони саргаранг». 16.30 Шарҳи портрет. 16.55 Тўҳфаи Рамазон. 17.15 Экран ба бачаҳо. Телебозии «Тоҷи тиллоӣ». Зинаҳои камолот. 18.05 Солҳои талабагиам. 18.25 Мазмуни умр. 18.45 Телелотереяи «Оқ олтин». 19.15 Як ҷуфт суруд. 19.25, 20.00, 20.25, 21.10 Эълонҳо. 19.30 Таҳлилнома. 20.05 Якшанбе ҳамроҳи шумо. 20.30 Таҳлилнома. 21.15 Телешоуи «Арўсу домод». 22.25 Кинотеатр. 22.45 Қисми дуюми филми бадеии «Одами борон». 23.45Тимсоли Ватан.

Ўзбекистон II

7.55 Эълони намоишҳо. 8.00 Субҳи Давр. 9.00 Студияи «Авлоди нав». Бекор нашин. 9.25 Мулттамошо. 9.40 Шарҳи ТВ. 9.45 Давр-репортаж. 9.55 Ҳандалак. 10.20 Дастархони пурфайз. 10.35 Лаҳзаҳои мусиқӣ. 10.45 Зина ба зина. 11.15 Барномаи ҳарбӣ-ватанпарварӣ. Марди майдон. Мактубҳои сарбозон. 11.55 Нокаут. 12.20 Баромади ҷоизадорони мукофоти «Ниҳол». 13.40 Мултфилм. 14.15 Ҳамсинни деҳотиам. 14.35 Сериали «Экспедитсия». 15.25 Асрори чемпион. 15.45 Дастури маърифии «Сайёраи сеюм». 16.35 Оҳангҳои дерина. 16.50 Сериали «Рамаяна». 17.25 Эълони намоишҳо. 17.30 Студияи «Авлоди нав». Майдончаи варзиш. 17.50 Мулттамошо. 18.05 Клуби бачаҳо. 18.25 Ҳафтаномаи варзиш. 18.40 Навоҳои шом. 18.55, 21.55 Иқлим. 19.00 Давр-навигариҳо. 19.15 Шарҳи ТВ. 19.45 Таронаҳои муҳаббат. 20.00 Очун. 20.50, 22.30 Эълонҳо. 20.05 Сериали «Шукуфаи қалбам». 20.55 Бозии интеллектуалии «Заковат». 21.50 Мероси тиллоӣ. 22.00 Як ҳафтаи Давр. 22.35 Шарҳи ТВ. 22.40 Таронаҳои шабона. 22.50 Филми бадеии «Сурури ишқ». 0.25 Шаб ба хайр.

Ўзбекистон III

17.15 Эълони намоишҳо. 17.20 Олами сеҳрноки афсонаҳо. 19.00, 20.40, 23.15 Телегазетаи «Экспресс». 19.20 Ҷуғрофияи ҷаҳон. 19.50 Телефакт. 20.00 Табрику муборакбод мекунем. 21.00 Шарҳи Пойтахт. 21.25 Ин ба шумо маъқул меояд. 21.45 Кинонигоҳ. «Саргузаштҳои доя». 23.35 Шаб ба хайр, шаҳрам.

Ўзбекистон IV

9.00 Эълони намоишҳо. 9.05 Мусиқӣ. 9.10 Мултсеанс. 9.35 Соати бачаҳо. Мултфилм. 10.55 Барномаи ахбору истироҳатии «Кайфият». 11.55 Забони фаронсавӣ. 12.20 Фантайм . 12.30 Зинат ва қимати экран. 12.55 Забони англисӣ барои шумо. 13.20 Навигариҳои Ўзбекистон ба забони англисӣ. 13.30 Хусусигардонӣ: давра ба давра. 13.50 Видеоканали «Дўстӣ». Дидор. Маврид. Забони куриёиро меомўзем. 16.55 Эълони намоишҳо. 17.00 «Базми либосшўӣ». 18.00 Навигариҳо. 18.20 Сериали «Риштаҳои оилавӣ». 19.35 Пазмонӣ. 19.50 Аз 7 то 70. 20.20 Ҳикоя. 20.40 Кинопрофӣ. 21.00 Ҳафт рўз. 21.30 Консерт бахшида ба рўзи милитсия. 24.00 Таҳлилнома. 00.40 Шаб ба хайр.

Ҳамоҳангии муҳити зист ва ҳунар

Дар идораи Бунёди байналмилалии ЭКОСАН зери унвони «Ҳамоҳангӣ бо табиат аз тариқи санъат» анҷумане баргузор шуд, ки он бо иштироки Ҳунарпешаи мардумии Иттиҳоди Шўравӣ Ҷўрабек Муродов ба амал омад.

Ҳунарпешаи мардумии Тоҷикистон Ҷўрабек Муродов узви фахрии шўъбаи тоҷикистонии Бунёди байналмилалии ЭКОСАН мебошад ва ин мулоқот пас аз бозгашти номбурда ва сарпарасти намояндагии ЭКОСАН дар Тоҷикистон Мунимҷон Абдусамадов аз анҷумани экологҳои чордаҳ кишвари ҷаҳон дар Туркия ба амал омад.

—Соддатарин ва муассиртарин роҳи ҳифзи муҳити зист аз роҳи санъат ва санъаткор мебошад,—гуфт дар ин ҷамъомад раиси ЭКОСАН Юсуфҷон Шодиматов.—Аз ин рў дар фаъолияти худ мо аз аҳли санъат кўшиш менамоем бештар истифода намоем. Ва Ҷўрабек Муродов низ дар сафи ташкилоти мо аз фаъолони раёсати тоҷикистонии он аст. Аз тариқи суруд ва сухани худ ҳунарпешагоне мисли Ҷўрабек Муродов ба миллионҳо одамон таъсир расонда, ба муҳофизати муҳити зист ҳидоят карда метавонанд.

Сафири Фавқулодда ва Мухтори Ҷумҳурияти Тоҷикистон дар Ўзбекистон Ғуломҷон Мирзоев низ аз бобати хизмати Ҷўрабек Муродов сухан ронда, эҷодиёти ўро як марҳалаи бузурге дар ҳаёти санъати мусиқии Тоҷикистон шумурд.

Дипломро ба **Ҷўрабек Муродов** раиси ЭКОСАН **Юсуфҷон Шодиматов** супурд.

Раиси ЭКОСАН Шодиматов ба Ҷўрабек Муродов барои иштироки фаъолонааш дар муҳофизати муҳити зист ва ба муносибати шастсолагии ҳунарпеша Дипломи Бунёди байналмилалии ЭКОСАН-ро супурд.

—Барои чунин диплом ва қадри хизмати ночизи мо аз раёсати ЭКОСАН сипосгузорӣ мекунам,—гуфт Ҷўрабек Муродов.—Ва албатта минбаъд низ дар эҷоди худ ба ин ҷанбаи ҳунар, ки ҳифзи табиат ва муҳити зистро тарғиб менамояд,бештар эътибор хоҳам дод.

Юсуфҷон Шодиматов инчунин эълон намуд, ки вазири муҳити зисти Тоҷикистон Усмонқул Шокиров низ бо чунин дипломи ЭКОСАН тақдир мегардад.

Дар поёни ин маросим якчанд суруд аз Ҷўрабек Муродов ва дигар овозхонони ўзбекистонӣ хонда шуд.

Тоҷибой ИКРОМОВ.

Футбол

Омад ёр бод

Дар пойтахти Қатар—шаҳри Доҳа талошҳои нимфиналии чемпионати Осиё аз рўи футбол дар байни ҷавонон шуда гузашт. Дар байни 12 тими яккачин, ки ба финал баромада буданд, футболбозони мо ҳам ҳастанд, ки дар мусобиқаҳои нимфиналӣ бо ҳамсинноии ҷопонии худ вохўрданд.

Тавре ки аз федератсияи футболи Ўзбекистон маълум карданд, вақти асосии қуввaoзмоӣ ба ҳисоби 1:1 якранг поён ёфт. Тўбро ба дарвозаи ҳарифон аъзои ҷамоаи «Ювентус»- и Итолиё Илёс Зайтуллоев задааст.Дар мусобиқоти минбаъдаи задани тўби 11 метра(пеналти) футболбозони ҷопонӣ болодастӣ карданд. Ҳисоб 4:2 ба фоидаи ҷавонони ҷопонӣ буд. Акнун ҷамоаи яккачини ҷавонони мо барои ҷои сеюм талош карданд. Дар ин мусобиқа ҳарифи футболбозони ҷавони мо тими яккачини Арабистони Саъудӣ мебошанд. Гуфтан ҷоиз аст, ки футболбозони ҷавони мо дар чемпионати Осиё муваффақиятнок мусобиқа бурданд. Ҷавонони мо ният доштанд, ки ба яке аз чор роҳнома, ки барои иштирок кардан дар чемпионати ҷаҳон, ки соли оянда дар байни футболбозони ҷавон дар Аморати Муттаҳидаи Араб шуда мегузарад, соҳиб гарданд. Ин орзуи футболбозони ҷавони Ўзбекистон ҷомаи амал пўшид.

Мо ба ҷамоаи яккачини футболбозони ҷавон дар мусобиқаҳои минбаъда бурдбориҳо таманно дорем.

Оё шумо медонед?

Дар Калифорния Саеквоия ном дарахте ҳаст,ки баландии он то 150 метр ва ғафсиаш 11 метр аст. Он зиёда аз 4 ҳазор сол умр дидааст. Секвоияҳо дар зеҳн пайдоиш, инкишоф, инқироз ва хилқати маданияти Майя ва астекҳоро дар «хотир» доранд. Дар замони Колумб онҳо фақат қадре пасттар аз ҳозира будаанд.

***

Михаил Талл, ки қаҳрамони ҳаштуми ҷаҳон аз рўи шоҳмот мебошад, соли 1936 дар шаҳри Рига дида ба дунё кушодааст. Ўро якбора ба синфи сеюм ба мактаб қабул кардаанд.Дар понздаҳсолагӣ донишҷўи Донишгоҳи давлатии Латвия гардидааст.

Баъзеҳо Михаил Таллро ба шоҳи оперета Имре Калман қиёс кардааст. Вале Талл шоҳмотро машғулияти аз ҳама дўстдоштаи худ номбар карда, нисбати рақибон мудом ҳурмату эҳтиром зоҳир кардааст. Аз он ҷумла, вай Ботвинникро ба Бах, Смисловро ба Чайковский, Петросянро ба оҳангсози машҳур Лист монанд кардааст. Бозиҳои Спасский ва Фишерро ба Шостакович ва Прокофев монанд кардааст.

Талл соли 1960 бозиро барои унвони қаҳрамони ҷаҳон аз болои Михаил Ботвинник ба ҳисоби 12,5-8, 5, бурда ба унвони ҳаштумин қаҳрамони ҷаҳон аз рўи шоҳмот сазовор гардидааст.- Баъзеҳо Михаил Таллро «шамшербози садаи ХХ» номбар кардаанд.

***

Дар саросари дунё қариб се ҳазор нафар паканаҳо зиндагӣ мекунанд. Тақрибан 40 дар сади онҳо ба қадбаландон хонадор шудаанд. Фарзандони баъзеи онҳо ниҳоят қадбаланданд. Масалан , паканаҳои инглис Роберт ва Ҷудиф Спикмперриҳо 14 фарзанди қадбаландро ба дунё овардаанд.

***

Дар Филиппин то ҳол дар бобати паканаҳо ба Жорт Бюффоон ва Куэн Деля Круси баробар шуда наметавонанд. Зеро онҳо оилаҳои аз ҳама қадпасти мамлакат ба ҳисоб меравaнд. Қади Кади 46, Куэн бошад, ба 48 сантиметр баробар буд.

***

Агар рўйхати қадпастҳои ҷаҳонро муоина кунед, дар он сурат бешак аз он ҷои аввалро Валтер Воминги олмонӣ ишғол мекунад. Ў дар синни 48- солагӣ фавтидааст ва қадаш ба 52 сантиметр баробар буд. Полин Мастерси ҳуллaндӣ ҳамагӣ 55 сантиметр қад дошт.

Калвин Флиппеи шотландӣ бошад, дар синни нуздаҳсолагӣ 67 сантиметр қаду 5,4 килограмм вазн дошт. Ва дар синни нуздаҳсолагӣ бар асари садамаи автомобил вафот кардааст.

***

Одамон дар маъво ба парвариши сусмор машғул мешудааст. Полисаи Берлин арзу шикояти ҳамсоягонро баррасӣ карда, ба сокини 53- солаи Берлин амр дод, ки сусморашро ба боғи ҳайвонот супорад.

Чор нафар корманди полис ва як нафар мутахассиси сусморшинос бо азоби зиёде сусморро ба қафас ҷойгир кунонда, онро мадҳуш карда, ба боғи ҳайвонот бурданд. Ва сусмор, ки лақабаш Норки буд, алҳол меҳмони азизи боғи ҳайвонот гардидааст.

***

Педро Манагаси испонӣ ба ҳукми ҳамагон асбоберо пешкаш кард, ки сабаби гиря кардани кўдакро дар як дам ошкор месозад. Ва ин корро ихтирогар ба хотири раҳоӣ бахшидани кўдаки худ аз гиря ба иҷро расондааст. Ва ў асбоброро офарида саравзал дар писари худ ва баъд дар сад дигар кўдак аз озмоиш гузаронд ва натиҷаи хубро ба даст овард.

Тадқиқот собит кард, ки кўдакон аз панҷ сабаб ба гиря медаромадаанд.

Ва онҳо пеш аз ҳама аз гурусна мондан, дард, аз хоб мондан, бедорхобӣ ва тарсу бим будаанд.

Вале духтури бачагон Харни Марковия таъкид мекунад, ки нисбати асбоб модар ба чӣ ниёзманд будани кўдакро филфавр мефаҳмад. Аз ин рў сабаби гиря кардани кўдакро аз модараш пурсидан хеле муфид мебошад.

***

Тадқиқотгарони британӣ ба сохтани мошини робототехникӣ шурўъ карданд, ки худаш мустақилона кори дарзмолкуниро ба иҷро мерасонад. Ба робот барномае гузошта шудааст, ки филфавр барои аниқ кардани объекти дарзмолкунӣ имконият медиҳад. Яъне чизи дарзмолшаванда аз кадом газвор тайёр шуданашро пеш аз ҳама аниқ медонаду баъд ба кор шурўъ мекунад.

***

Ширкати «Электроникс ароматӣ» дар болои технологияе кор мекунад, ки бўйро тавассути телефонҳои мобилӣ паҳн мекунад. Дар телефон моддаҳое ҷойгир карда мешавад, ки ҳангоми гуфтугузор вобаста ба баён кардани манзара аз тарафи ҳамсўҳбатҳо аз телефон ба таври автоматӣ паҳн мегардад.

Ҷамоаи рўзномаи «Овози тоҷик» ба корманди собиқи рўзнома Юсуфалӣ Мирзоев нисбати вафоти бемаҳали ҳамсараш

ҲАЛИМА

ҳамдардии чуқур изҳор намуда, ба аҳли байташ аз худои мутаол сабри ҷамил металабад..

Овози тоҷик

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
Тожик тилида нашр этилади.

Ҷонишини сармуҳаррир Шерпўлод Вакилов.

Рўзнома ҳафтае ду маротиба: рўзҳои чоршанбе ва шанбе чоп мешавад.

Рўзнома дар компутерхонаи идора чинда, саҳифабанд гардид.

Ҳаҷми насри бадеӣ, очерку мақола аз 5 саҳифаи чопи ду интервалӣ ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рўзнома ба мактубҳои интишорнашуда ҷавоб намегардонад.

Рўзнома дар Кумитаи давлатии матбуоти Ўзбекистон номнавис гардидааст.
Тартиби номнависшуда № 16. Г - 1041.
Теъдоди чоп 3000.

Ҳисоби сурати мо дар бонк:
Ҳ/С 20212000800101767001,
МФО 00423. Шўъбаи Меҳнати ЖСБ дар шаҳри Тошканд.

Муҳаррири навбатдор: Б.ТЎЙНАЗАРОВ.
Мусаҳҳеҳон: Ф. ДОНИЁРОВА,
Ҳ. КАМОЛИДДИНОВА.
Саҳифабанд: Х. ТЎХТАЕВА.

Нишонии мо:
700047 ш.Тошканд, кўчаи Матбуотчилар, 32.
Телефонҳо: қабулгоҳ 133 - 82 - 83; шўъбаи мактубҳо ва корҳои оммавӣ 136 - 57 - 28.
Индекси обуна 170.

Матбааи табъу нашри Ширкати саҳҳомии «Шарқ», нишонии корхона: кўчаи Буюк Турон, хонаи 41.